

Želimo si boljših rezultatov

V teh dneh smo v naši DO sklenili razprave o programu, v katerem smo opredelili, kaj vse bomo storili, kako se pri svojem delu obnašali, da bi uresničili, kar smo načrtovali in da bi naši poslovni rezultati ob koncu leta bili vzpodbudni.

O programu ukrepov za odpravo motenj, ki so nastale v poslovanju naše DO v prvih treh mesecih letošnjega leta, so razpravljali na sestankih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Iz razprav lahko povzamemo, da je bilo k programu sicer danih nekaj pripomb, a še vedno zajema 23 prvotnih in konkretno opredeljenih nalog s tistih področij, kjer vemo, da dejansko še lahko kaj storimo. Nekatere izmed teh nalog so take, da bodo uresničljive šele v daljšem časovnem obdobju, druge terjajo takojšnjo akcijo.

V programu smo zapisali, da bomo povečali proizvodnjo, boljše izkoristili proizvodne zmogljivosti, racionalno izkoriščali svoj delovni čas, zniževali poslovne in materialne stroške, iz proizvodnje izločali nerentabilne proizvode in le-te nadomestili z novimi, donosnejšimi, zniževali zaloge...

Določili smo tudi nosilce nalog oziroma odgovorne, da bodo posamične naloge realizirane. V večini primerov so to poslovni organi in nekateri delavci s posebnimi pooblastili. Toda izvajanje nalog, zlasti nekaterih, je stvar nas vseh.

Pred nami so tudi podatki, koliko je »vreden« ta naš program ukrepov. Oglejmo si le nekatere — največje številke iz programa:

— Povečana izkoriščenost dela za 5 %:

povišanje norm za najmanj

5 % povečanje izkoriščenosti normiranega dela, zmanjšanje nadur za 10 % din 49,425.000

— Zmanjšanje materialnih stroškov:

energije za 2 %, surovin za 0,8 %, embalaže za 1,2 % in ostalega materiala za 1 % 32,663.000

— Zmanjšanje loma za 2 % 34,520.000

— zmanjšanje zalog surovin in gotovih izdelkov za 20 % 27,672.000

— Povečanje izvoza: od tega povečanje konvertibilnega izvoza za 10 % tako da bo le-ta dosežen 8.173.000 \$

— Zmanjšanje rabatov, lomov in cene dela trgovine za 1 % 31,242.000

Program zajema še celo vrsto števil, sicer manjših od prej navedenih, ne pa zanemarljivih.

Ena izmed njih je gotovo zmanjšanje bolniškega staleža. Za 10 odstotkov zmanjšana odsotnost z dela zaradi bolniške pomeni za celotno DO prihranek 9,613.000 din. K tej številki pa je treba še prišteti povečani dohodek zaradi manjše odsotnosti delavcev.

Ob predvidenih ukrepih za zmanjšanje obveznosti gospodarstva, ki jih sprejema Skupščina SR Slovenije bo naša DO prihranila približno 8,000.000 dinarjev.

Seveda pa kot končnega rezultata izvajanja tega programa ne moremo vzeti seštevka vseh teh števil, saj so nekatere naloge take, da so v tesni medsebojni odvisnosti, nekaj pa je tudi takih, da jih je nemogoče ovrednotiti (ena takih je gotovo priprava novega samoupravnega akta o delitvi OD), a vseeno pričakujemo, da bo njihovo izvajanje pripomoglo k boljšemu poslovanju.

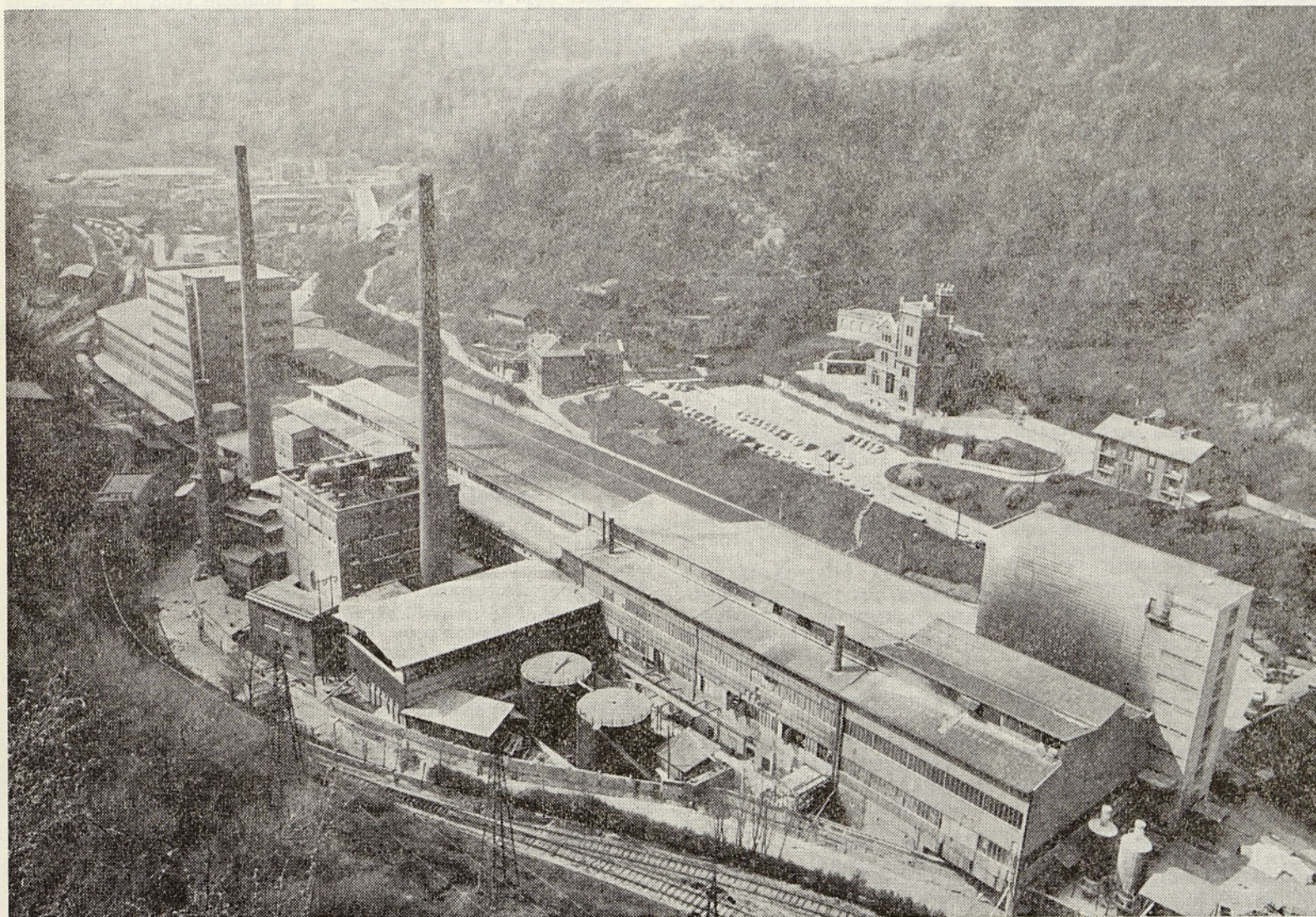

Foto B. Klančar

PROTIINFLACIJSKI PROGRAM

Da bi okrepili naše gospodarstvo

Inflacija je proces naraščanja cen, ki se sam vzdržuje, ko so ga izzvali različni vzroki, in ki potem, ko se je izgubil njegov stimulativni vpliv, postopoma vodi do padanja življenjske ravni večine prebivalstva, poslabšanja devizne bilance in tečaja nacionalne valute in, končno do motenj na tržišču, ki otežujejo nemoteno funkcioniranje gospodarstva.

Stopnja inflacije v letih od 1960 do 1981 so bile naslednje:

1960	1961	1962	1963	1964	1965
7,0	8,0	7,0	4,0	9,0	29,0
1966	1967	1968	1969	1970	1971
22,8	6,8	4,3	7,3	9,6	15,1
1972	1973	1974	1975	1976	1977
15,6	18,6	25,9	26,2	9,4	13,3
1978	1979	1980	1981		
13,4	21,9	35—40	40		

Posledica vse večje stopnje inflacije po letu 1979 je bila izdelava protiinflacijskega programa, ki je del programa dolgoročne ekonomske stabilizacije.

Bistvena vsebina protiinflacijskega programa so temeljne metode in sredstva ekonomske politike, ki naj bi zagotovila, da bi odpravili vzroke in vire inflacije in da bi v kratkem postopno znižali inflacijsko stopnjo z okoli 40 %, kolikor je znašala konec leta 1981, na okoli 10 % konec leta 1985.

Družbenoekonomski temelji protiinflacijskega programa

Eden temeljnih vzrokov za nestabilnost gospodarskih gibanj oziroma eno temeljnih žarišč inflacije pri nas je nezadovoljivo uveljavljanje ustavnega položaja temeljnih subjektov gospodarjenja, t. j. delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih oblik združevanja dela in sredstev. Stabilnost gospodarskih gibanj je odvisna predvsem od dejanskega vpliva delavcev v združenem delu na tokove materialnih in družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, družbeni reprodukciji in družbi.

KO BODO DELAVCI GOSPODARJI DOHODKA IN BODO BOLJ NEPOSREDNO NADZORovali PRIDOBIVANJE IN RAZPOREJANJE DOHODKA, BO TO BISTVENO VPLIVALO NA SMOTRNO UPORABO DOHODKA IN ZMANJŠANJE STROŠKOV POSLOVANJA IN REPRODUKCIJAH ZDRUŽENEGA DELA, PA SKIH STROŠKOV V ORGANIZACIJAH V VSEH OBLIKAH NJIHOVEGA ZDRUŽEVANJA.

Omejitev sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb in skupnih potreb družbe, ki jih zadovoljujemo v samoupravnih interesnih skupnostih

družbenih dejavnosti, v okviru možnosti gospodarstva in družbe, bo skupaj z gospodarnostjo dela in sredstev v organizacijah združenega dela zagotovila tudi krepitev akumulacijske in reprodukcijske sposobnosti gospodarstva. To bo vplivalo tudi na zagotovitev stvarnejših materialnih možnosti za dosledno uveljavitev načela svobodne menjave dela in bolj neposreden vpliv temeljnih gospodarskih subjektov (preko delegatskega sistema) na odločanje o uporabi dela dohodka, ki ga namenjamo za te potrebe.

Družbeno načrtovanje (še posebej plani družbenopolitičnih skupnosti niso temeljili na planih temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti) je potekalo mimo razvojnih možnosti in pripeljalo do ne smotrne uporabe razpoložljivih sredstev, ter do pretiranega zadolževanja v tujini, kar je neugodno vplivalo na stabilnost gospodarskih tokov kot tudi na kakovost družbenih odnosov. Odpraviti je treba vse oblike deficitarnega financiranja posameznih oblik končne, še zlasti investicijske porabe, ter dodatno akumulacijo iz tujine spraviti v ekonomsko upravičene meje. Z izvajanjem ukrepov protiinflacijskega programa in omejitvijo vseh oblik porabe in sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb družbe v okviru razpoložljivega dohodka bomo hkrati vplivali tudi na zmanjšanje inflacije, večjo stabilnostjo gospodarskih gibanj, krepitev učinkovitosti gospodarjenja in kakovosti odločanja. Rezultat vsega tega pa bo nadaljnja krepitev družbenoekonomske vloge delavcev v združenem delu in razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

TEMELJNA MOTIVACIJA ZA URESNIČITEV PROTIINFLACIJSKEGA PROGRAMA JE MOTIVACIJA DELAVCEV, DA POVEČAJO DOHODEK PREDVSEM Z ZMANJŠEVANJEM PROIZVODNIH STROŠKOV, VEČANJEM DELOVNE STORILNOSTI, VARČNIM GOSPODARJENJEM S SREDSTVI IN USPEŠNIM PRILAGAJANJEM ZAHTEVAM DOMAČEGA IN TUJEGA TRGA.

Cilji in metode protiinflacijske politike

Koncepcijska osnova protiinflacijskega programa je strategija ekonomskega razvoja, ki te-

melji na intenzivnejšem delovanju ekonomskih zakonitosti in vključevanju jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno delitev dela. Na tej podlagi bi zagotovili potrebno koordinacijo gospodarske dejavnosti s pomočjo samoupravnega planiranja, pa tudi z aktivno socialno politiko.

Protiinflacijski program pa mora vsebovati tri kriterije, da bi bil družbeno sprejemljiv in sicer:

1. Z ustrezno kombinacijo metod je treba zagotoviti veliko učinkovitost protiinflacijske politike.

2. Uresničevati je treba tako kombinacijo metod in protiinflacijskih ukrepov, s katerimi se bo preprečilo pretirano zaviranje ekonomske rasti.

3. Protiinflacijska politika mora biti zasnovana realistično in s trdno odločenostjo, da programa zniževanja inflacijske stopnje ne bomo prekinili med izvajanjem.

V protiinflacijskem programu je bilo zasnovano, da bi se inflacija zniževala po naslednji lestvici:

- konec leta 1981 približno 40 %
- konec leta 1982 približno 25 %
- konec leta 1983 približno 20 %
- konec leta 1984 približno 15 %
- konec leta 1985 približno 10 %

Težišče boja proti inflaciji bi se postopoma prenašalo na ekonomske metode, ki temelje na doslednejšem delovanju ekonomskih zakonitosti. Naloga ni samo zmanjšati stopnjo inflacije, temveč da postane zmanjšanje inflacije dejanski kazalec saniranja jugoslovanskega gospodarstva na podlagi krepitev samoupravnih odnosov in povečanja učinkovitosti gospodarjenja.

Predlagana je bila kombinirana uporaba štirih osnovnih metod:

1. Krepitev učinkovitosti gospodarjenja — poglobljena metoda, od katere je odvisen dejanski uspeh protiinflacijskega programa, pa tudi celotnega programa ekonomske stabilizacije.

Organizacije združenega dela se morajo boriti za znatno izboljšanje kvalitativnih rezultatov gospodarjenja. Poostri je treba družbeno politiko do organizacij, ki poslujejo z izgubo. V socialistični blagovni proizvodnji je znatno večje prevzemanje poslovnega tveganja objektivni pogoj za dejansko samoupravno odgovornost.

2. Zmanjšati je treba delež investicij v družbenem proizvodu in zavreti rast porabe do realnih okvirov.

3. Protiinflacijska politika bi zmanjšala tudi stroške reprodukcije. Delavci v organizacijah združenega dela bodo primorani, da sami zmanjšajo neproduktivne stroške poslovanja in da skupno porabo zmanjšajo na nujno raven. Nekolniko pa bi se lahko zmanjšali tudi davki in prispevki, ki jih gospodarstvo plačuje za financiranje splošne in skupne porabe. To znižanje za 5 % (od okoli 35 % leta 1981 na približno 30 % družbenega proiz-

voda do leta 1985) naj bi povzročilo nadaljnje zniževanje stroškov reprodukcije v organizacijah združenega dela in sicer z izboljševanjem učinkovitosti gospodarjenja in spremembo namenskega razporejanja dohodka.

4. Družbeno urejanje cen, ki bo pomembno zlasti na začetku uresničevanja tega programa in sicer predvsem zaradi zahteve po naglem znižanju inflacije.

Ukrepi protiinflacijske politike

1. Z monetarno politiko je treba zagotoviti zmanjšanje rasti denarne mase in bančnih posojil. Stabilizacijsko monetarno politiko bi bilo treba podpirati z uresničevanjem samoupravne preobrazbe odnosov v gospodarjenju z denarnimi sredstvi in z dosledno preobrazbo bančnih organizacij, ki bi se iz podaljšane roke državnih in bančnih organov spremenile v dejanske finančne asociacije združenega dela.

Kreditna politika bank bi morala spodbudno delovati na krepitev akumulacijske moči organizacij ter na združevanje dela in sredstev. Z monetarno-kreditno politiko je potrebno predvsem podpirati oživiljanje proizvodnje, spodbujanje proizvodnje za izvoz, pridobivanje energije na domačih virih in proizvodnje reprodukcijskih materialov, s katerimi bomo smotrno nadomestili uvoz s konvertibilnega območja.

2. Zmanjševanje sredstev za splošne in skupne potrebe tako, da bi znižali te potrebe na družbeno in ekonomsko upravičeno raven, in sicer z racionalizacijo skupnega dela in poslovanja v vseh organizacijah družbenih dejavnosti, samoupravnih interesnih in družbenopolitičnih skupnostih, pa tudi z ustreznim znižanjem stopenj davkov in prispevkov, ki se plačujejo iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in osebnih dohodkov delavcev oziroma na promet izdelkov in storitev, ki sodijo v stroške reprodukcije ali v porabo delavcev.

3. V investicijski politiki je treba izhajati iz treh strateških opredelitev:

a) uporabljati ekonomske metode pri presoji ekonomske učinkovitosti investicij, tako da pridejo v sferi investicij kar najbolj do izraza ekonomska merila;

b) odpraviti inflacijsko financiranje investicij, torej investicije uskladiti z dejansko oblikovano in zagotovljeno akumulacijo;

c) doseči in spodbujati samofinanciranje investicij, oziroma samoupravno združevanje sredstev, ki jih združujejo organizacije združenega dela.

4. Politika cen bi morala programirano znižati inflacijsko stopnjo po letih. Organizacije združenega dela bi morale poskušati notranje rezerve, tako da bi se z znižanjem stroškov za reprodukcijo in z večanjem učinkovitosti gospodarjenja prilagajale družbeni politiki cen.

Za dve milijardi želja

Delavski svet delovne organizacije je na svoji zadnji seji v mesecu maju 1984 potrdil predlog in delo komisije v zvezi z razdelitvijo sredstev za kreditiranje individualne stanovanjske gradnje.

Tako je bilo za te namene reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev razdeljenih 5.700.000 din sredstev, 3.200.000 za delavce »bivše Steklarne« in 2.500.000 din za delavce »bivšega Sijaja«.

Kljub temu, da s krediti rešujemo stanovanjska vprašanja že nekaj let, delo komisije nikakor ni bilo lahko. Želje in pričakovanja so bila namreč daleč nad možnostmi in tega seveda nikakor ne bi bilo mogoče uskladiti.

Glede na vsakoletno omejena sredstva za te namene je smiselno določen limit — višina kredita, ki jo lahko delavec koristi. Zaradi znatnega zvišanja cen v gradbeništvu se je meja možnega dodeljenega kredita povzela na 350.000 din za novo gradnjo in 250.000 din za adaptacije. Znesek možnega kredita je po eni strani majhen, morda celo nesmislen za koga, kljub temu, da pa po drugi strani tudi ta sredstva za marsikoga ne morejo biti zanemarljiva, če bi jih bilo treba prihraniti.

Praksa določevanja limita izhaja iz dejstva, da je kreditiranje individualne stanovanjske gradnje pri nas zadnja leta šele v ponovnem uveljavljanju in v primerjavi z gradnjo in nakupom družbenih stanovanj v zapostavljenem položaju. V okviru omenjenih sredstev pa se na ta način zadosti vsaj temu, da se rešuje več prošelj, saj se vsako leto pojavljajo novi in novi prošili.

Komisija si je prizadevala čim hitreje opraviti delo in ga končala do 25. aprila 1984. Ogledi razmer niso bili izvršeni pri vseh prosilcih, saj bi to celoten postopek znatno zavleklo, veliko razmer so člani komisije namreč poznali tudi s prejšnjih ogledov, namen porabe kredita smo podrobno zajeli tudi v obrazcih, v skladu z racionalnostjo pa je bil potem ogled izvršen pri prosilcih, kjer razmere sploh niso bile znane in praviloma skoraj pri vseh adaptacijah, dozidavah in nadzidavah.

Če bi se ravnali po željah in povrh vsega še te tistnili v okviru določenega limita, bi potrebovali kar 2 milijardi starih din sredstev, kar pa je glede na naše možnosti, razumljivo, ogromna številka.

Kljub temu, da je delavski svet podani predlog komisije v celoti sprejel, komisija ob zaključku svojega dela ni mogla biti čisto zadovoljna s svojim delom. Nezadovoljstvo je pogojeno ravno s skromnimi sredstvi, kar je ob upoštevanju vseh za kredit upravičenih prosilcev imelo za posledico, da se večina dodeljenih kreditov suče od 50.000 do 80.000 din, kar je seveda zelo malo, če zidaš hišo.

Sredstva je bilo treba razdeliti med 81 delavcev, 29 delavcev pa je na vloženo prošnjo prejele negativen odgovor.

Omejena sredstva so imela za posledico tudi omejitve pri adaptacijah: tako je komisija u-

poštevala le adaptacije, pri katerih gre res za povečanje stanovanjske površine, v primerih na meji med enim in drugim pa se je za pozitivno rešitev odločila le v primeru delavčevih zelo slabih stanovanjskih razmer.

Tako je bilo med delavce TOZD proizvodnja steklenih izdelkov razdeljenih 1.590.000 din sredstev, med delavce TOZD proizvodnja svetil torej 2.500.000 din (pri tem sta 140.000 dobila delavca, ki spadata po novi organiziranosti v energetiko, 300.000 din pa delavci, ki so uvrščeni v delovno skupnost nove DO), med delavce TOZD Orodjarne je bilo razdeljenih 360.000 din sredstev, delavcem Energetike, vzdrževanja in transporta je bilo namenjenih 520.000 din sredstev, v delovni skupnosti pa 730.000 din sredstev.

Delo je torej opravljeno. Upravičenci bodo v delovni organizaci-

ciji podpisali pogodbe, nato pa bodo uredili vse potrebno še pri banki, na osnovi česar je potem možno črpanje kredita.

Ne da bi iskali pozitivne ali negativne točke, pa verjetno drži, da je ob vsem tem marsikdo tudi razočaran. Nikoli se ne da narediti nekaj, kar bi vsem ustrezalo, kar bi bilo za vse prav. Včasih je vmes tudi nekaj lastne neobjektivnosti, smo pač ljudje. Komisija se je trudila, da bi upoštevala kar najširši krog tistih, ki po sprejetih kriterijih izpolnjujejo pogoje za dodelitev kredita, kar pa je imelo potem znaten vpliv na višino posameznih kreditov.

V ilustracijo še podatek: 50 delavcev naše delovne organizacije je bil kredit dodeljen tudi pri samoupravnih stanovanjski skupnosti Hrastnik in sicer v skupni višini 7.370.000 din.

JKR

Moje razmišljanje

Glasilu »Steklar« z veseljem prebiram od zadnje do prve strani. Pri branju »Priloge Steklarja 4-84 samoupravni organi« sem se začudil, kako imena nekaterih zasledim večkrat. Tako lahko zasledimo v samoupravnih organih isto osebo dvakrat, kot člana delegacije pa zopet dvakrat itd. Takšen način evidentiranja kandidatov se mi zdi precej nenapreden, če upoštevamo, da je v TOZD 1 preko tisoč delavcev. Res je, da je tre-

ba kandidirati najboljše, najbolj aktivne, vendar je treba aktivirati tudi druge. Težko je dobro opravljati naloge, če jih imaš preveč. Zato mislim, da bi morali le-te bolj porazdeliti med ostalih tisoč delavcev. Pri izbiri kandidatov bi bilo treba poleg ostalega misliti tudi na dejstvo, da bi tako precej prispevali k napredku samoupravljanja pri nas.

M. G.

Odgovornost za splošno gibanje cen, pa tudi za razmerja med cenami, je treba postopoma vedno bolj prenašati na organizacije združenega dela v njihovih medsebojnih odnosih.

5. Nenehno je treba izvajati politiko cen realnega tečaja dinarja, ki naj prispeva k:

a) zboljševanju izvoznih rezultatov in uravnoteženju plačilne bilance;

b) racionalizaciji gospodarskih procesov in intenzivnejšemu delovanju zakonitosti blagovnodenarnega gospodarstva.

6. Spremeniti je treba politiko obrestnih mer, kajti nenormalno je, če te niso v sorazmerju z inflacijsko stopnjo. V dolgoročni gospodarski stabilizaciji jugoslovanskega gospodarstva je treba prenehati s politiko negativnih realnih obrestnih mer ter normalizirati delovanje obrestnega mehanizma.

7. Zaostriti je treba družbeno politiko do organizacij, ki poslujejo z izgubami. Za takšne organizacije je treba uvesti ostrejša kriterija za namenom, da bi se vplivalo na njihovo ravnanje, da ne bi več zabredle v izgube in da bi se toliko trudile, da se niti približale ne bi stanju, iz katerega izvira izguba v poslovanju.

8. Organizacije združenega dela morajo pripraviti programe

za povečanje gospodarske učinkovitosti, in sicer zato:

— ker velik del jugoslovanskega gospodarstva posluje na robu rentabilnosti ali z zelo majhno akumulacijo, ki ne zadošča, da bi lahko govorili o uspešnem izkoriščanju proizvodnih dejavnikov;

— ker bo program ekonomske stabilizacije ogrozil celo akumulacijsko zmogljivost tistih organizacij, ki doslej niso poslovale z izgubami. Pri vseh stopnjah načrtovanja in izvajanja programa mora sodelovati ves delovni kolektiv, poiskati in izkoristiti je treba tudi vse skrite rezerve za povečanje gospodarske učinkovitosti.

9. Za spodbujanje dejavnikov, ki vplivajo na večjo produktivnost in uspešnejše poslovanje, pa je treba dosledno uveljavljati tudi načelo delitve po delu pri razporejanju dohodka za osebne dohodke, za razširjanje materialne osnove dela ter za rezerve in pri delitvi sredstev za osebne dohodke med delavci.

10. Pri uresničevanju protinflacijskega programa je treba upoštevati, da bodo ukrepi na posamezna območja države glede na stopnjo njihove gospodarske razvitosti, različno vplivali (še zlasti kar zadeva SAP Kosovo).

Socialni vidiki protinflacijskega programa

Predvideni so naslednji ukrepi, s katerimi naj bi uresničili aktivno socialno politiko:

1. Organizacije naj bi s politiko dohodka vplivale na večjo zaposlenost, tako da bi zmanjšali stroške poslovanja in za precej povečali dohodek, ter vzpostavili ugodnejša sorazmerja pri delitvi dohodka med skladi, namenjenimi za porabo in skladi za akumulacijo.

2. Na zaposlovanje vpliva tudi izbira ustreznih tehnologij, še posebej alternativa med delovno intenzivno in kapitalno intenzivno tehnologijo.

3. Predlaga se uvedba skrajšanega delovnega časa za posamezne kategorije delavcev.

4. Zaposlenost naj bi se povečala tudi preko politike hitrejšega razvoja malega gospodarstva in posebej kmetijstva.

Zaključek

Protiinflacijski program je bil izdelan za obdobje 1981—1985 in z njim so bile seznanjene vse organizacije in skupnosti.

Glede na to, da smo že v letu 1984, bi morali biti rezultati uresničevanja protinflacijskega programa vidni. Določene predpostavke iz programa so se sku-

šale uresničiti, vendar pa položaj ni dosti boljši, ampak kar se tiče inflacijske stopnje celo zelo kritičen. V letu 1983 je bila dosežena rekordna stopnja inflacije, saj je znašala 60 % (namesto predvidenih 20 %). Analiza vzrokov tako visoke rasti cen še ni izdelana, to pa pomeni, da tudi ni pripravljenih vseh ukrepov, ki bi odpravljali vzroke visoke stopnje inflacije in celo ugotavljajo, da obstaja realna nevarnost, da se neugodni trendi visoke rasti cen nadaljujejo tudi letos. Tako je prevladalo prepričanje, da lahko dosežemo bistvene premike na področju politike cen le z administrativnimi posegi. Sestavni del sprejete politike cen za leto 1984 je tudi »projekcija gibanja cen«, ki naj omogoči vodenje politike »kontrolirane inflacije«, da bise inflacijska stopnja znižala na okrog 30 %.

V programu se vseskozi poudarja, da je treba krepiti učinkovitost gospodarjenja tudi z večanjem produktivnosti dela podatki pa kažejo, da je produktivnost samo v zadnjih štirih letih padla za 7—8 %.

Šele resnost položaja, v katerem se nahajamo, nas bo privedla do spoznanja, da bo potrebno to, kar je v protinflacijskem programu zapisano, v praksi tudi dosledno izvajati.

Majda Krošlin

V množici podatkov

V februarski številki našega glasila smo pisali o novem načinu obračuna OD, z opozorilom na morebitne napake in težave. Po treh mesecih vam lahko ponudimo dokončno sliko o tem, kako smo na ta način obračuna pristopili, kaj smo morali storiti in kakšen je sedanjí rezultat. Veliko je bilo vprašanj s strani delavcev, kako zahtevno je bilo to delo in kakšni so pozitivni rezultati prehoda z ročnega na avtomatsko obdelavo obračuna OD.

Za sam začetek smo morali računalnik napolniti z 200.000 osnovnimi podatki. Prav ste prebrali: dvestotisoč. To so podatki o delavcu: njegovem naslovu, številki hranilne knjige oziroma tekočega računa, članarinih, točkah, odstotku za stalnost in za minulo delo, samoprispevkih, alternativnih odbitkih... Vsem tem zajetim podatkom smo dodali še vse podatke o kreditih, katerih ni malo, saj seznam posojilodajalcev dosega številko 100. Vsemu temu je sledila obdelava ur, ki so v tako veliki organizaciji zelo različne. Za te ure obstaja seznam, ki se prične s številko 100 in konča s številko 299. Navedli bomo le najznačilnejše kategorije ur, to je tiste, ki se najpogosteje pojavljajo na naši obračunski listi.

- 100 redne ure brez stimulacije
- 101 redne ure s stimulacijo, ki je ista več mesecev (F1)
- 102 redne ure, ki so plačane po II. grupi dela in imajo tudi F1
- 103 redne ure, s stimulacijo, ki se spremeni na vsak dogodek (Presi F)
- 104 redne ure, ki so plačane po drugi grupi dela in Presi F
- 105 redne ure, ki so plačane povprečno premestitve in podobno)
- 110—
- 149 so redne ure za nedeljo in praznik (4-izmenski delavci)
- 150—
- 194 so nadure
- 196 pripravniki
- 197 šoferske ure
- 200 razlika v zneskih za redno delo
- 201 razlika v zneskih za nadure
- 202 razlika v zneskih za bolniško v breme OZD
- 203 razlika v zneskih za bolniško v breme zdravstvene skupnosti
- 204 razlika v zneskih za bolniško v breme otroškega varstva (porodniški dopust)
- 290 državni prazniki
- 210 redni letni dopust
- 211 izredni dopust
- 212 izredni dopust — refundiran
- 213 študijski dopust
- 214 mladinske delovne akcije
- 215 neplačani izredni dopust
- 216 neopravičeni izostanki
- 220 bolniška do 3 dni 70 %
- 221 bolniška nad 3 dni 90 %
- 222 bolniška do 3 dni — 70 % iz preteklega meseca, ki ne izključuje 500 din
- 223 bolniška nad 3 dni iz preteklega meseca, ki ne izključuje 500 din
- 224 nezgode 100 %
- 225 kontrole 90 %
- 226 skrajšan delovni čas — 90 %
- 227 bolniška za NOV in VVI 100 %
- 230 spremstvo 75 %
- 231 nega 75 %
- 232 nadomestilo invalidom
- 233—
- 236 porodniški dopust
- 240 ure dela za solidarnost
- 241 registrirane zamude na delo
- 242 regres za dopust
- 243—
- 244 vajeniške nagrade in štipendije
- 245 jubilejne nagrade
- 246 akontacije na OD (morebitne nagrade za 22. julij ali novo leto)
- 247—

- 248 dodatek za minulo delo in stalnost invalidi
- 250—
- 258 različni dodatki: npr. za delo na Silvestrovo, za delo na državne praznike, dežurstva, odpravnine itd.)
- 260—
- 280 dodatki na pogoje dela: % na prah, vročino, pomanjkanje delovne sile, % na višino, izmet stekla, vročinski dodatek za poletne mesece
- 286 dodatek na 4-izmensko delo
- 290 povračilo za prevoz na delo
- 291 povračilo za zdravniški pregled
- 292—
- 293 gotovina za regresiranje malic, dietičarjem
- 294 boni za malico
- 295—
- 299 še prazne kategorije za rezervo

Iz navedenega se torej vidi, da je potrebno veliko pozornosti pri razvrščanju ur in vseh dodatkov. Če pa se le zgodi, da se kakšne ure napačno okategorizirajo, lahko pride do zelo velike napake. Prav zato, da ne pride do napak, ki bi bile preobčutne, dobimo pred samo izplačilno listo kontrolko, ki zajema 30 % osnovnih izračunov in seštevke ur. Pri pregledu kontrolke se ugotovi, če komu manjkajo ure ali če jih morebiti ima preveč, če je kakšna druga očitna napaka. Malenkosti pa se iz te kontrole skoraj ne vidi.

In kako izgleda priprava teh kategorij za izračun?

Delavci, ki delajo na normiranih delovnih mestih, dobijo okoli 5. v mesecu kopije dnevnih ali mesečnih obračunov. Na teh kopijah so razvidne delovne ure, nalogi, stroškovna mesta, izdelki, norme, predvidene ure, izračunana stimulacija. Tisti delavci, ki delajo le v režiji, pa ne dobijo na vpogled nobene kopije mesečnega obračuna, ampak se vse ure in dodatki izpisujejo iz režijskih listov. Na teh kopijah mesečnega obračuna so označene kategorije, kot so prej navedene, poleg njih pa tudi kratice, kot na primer:

- 103 RU — redne ure
- 128 RUN — redne ure nočne
- 153 NUD — nadure delavnik
- 171 NUPN — nadure, praznik nočno
- 118 PRR — delo na praznik redno
- 146 PRNŽ — praznik, redno, nočno, ženska.

Na ta način so označene vse ure. Poleg teh ur je velikokrat tudi vpisana grupa dela in sicer v primeru, ko delavec dela na drugem delovnem mestu ali dela izdelke, ki so plačani po drugi grupi dela z drugačno urno postavko. Fotokopije teh grup del pošiljamo v vsak TOZD na oglasno desko. Ko so vse ure skontirane, se prične prenašanje le-teh na obrazce, iz katerih se nato zajemajo na disketo, ki ima obliko pravokotne gramofonske plošče. Nanjo se zajame okrog 8.000 podatkov. Ko so vsi podatki zajeti, dostavimo disketo v računski center Trbovlje. Po 4 urah obdelave računalnik izpiše kontrolko, katero je treba natančno pregledati in eventualne napake popraviti. Temu sledi program obdelave celotnega obračuna. To proces traja 10 do 12 ur, ponavadi celo noč in še malo zjutraj. Po končani obdelavi dobimo naenkrat vse kuverte z originalom, ki ostane v arhivu, izpis podatkov o opravljenih urah po stroškovnih mestih in listo od-

tegljajev s specifikacijo kreditov, članarin itd. Za ves ta proces je potrebno uporabiti več kot 20 različnih obrazcev, ki so na videz zelo nezanimivi. Vse je ena sama mreža polj. Vendar zgrešiti eno samo polje, ali zamakniti eno samo številko, pomeni veliko napako, ki jo je potrebno nakdano popravljati z novimi — drugačnimi obrazci.

Vprašali se boste (in že so nas vprašali), kakšen je rezultat te spremembe. Po prvem izplačilu OD, izračunanem na računalniku je bilo precej besed o tem, da se delavci ne spoznajo dovolj na obračun, da je bilo veliko napak, da so se ljudje razburjali. Samih reklamacij je bilo res nekaj, vendar ne toliko kot smo jih pričakovali. Razumeti je treba, da je bilo tudi za nas, ki na tem delamo, vse novo, da nismo imeli skoraj nobenih inštrukcij, da je bil to naš prvi obračun, in so se v obračunu pokazale pomanjkljivosti, katerih pri samem programiranju ni bilo mogoče predvideti. Vse reklamacije smo reševali takoj, prizadetim pa izplačali akontacijo OD v gotovini. Delavci so to sprejeli z razumevanjem in brez negotovanja, veliko jih je tudi brez akontacije počakalo do naslednjega obračuna, ki je bil že precej boljši in tudi reklamacij ni bilo več, kot je povprečno vsak mesec. Vsak mesec je okrog 20 do 25 reklamacij, v veliki večini pa so te reklamacije zato, ker ni vpisan kakšen delovnik, ker manjka nakaznica za bolniško, ker se spregledajo kakšne nadure ali dodatki na pogoje dela.

Po tretjem izplačilu smo bili že kar vsi zadovoljni. Ni bilo veliko reklamacij, poleg kuverte je bil priložen izpis vseh opravljenih ur po stroškovnih mestih, kajti en delavec lahko dela tudi na 15 različnih delih oziroma nalogah. Kako izgleda obrazec enega takega delavca nam kaže slika. Pri 2.000 tako izpolnjenih obrazcih se vnese ca. 20.000 podatkov, potem je 20—25 reklamacij pač minimum, in prav prizadeti smo, da redki posamezniki, ki bi morali to najbolje razumeti, najmanjšo reklamacijo tako brezmejno potencirajo. Če je reklamacija res upravičena in napaka večja, vedno poskrbimo, da prizadeti delavec takoj dobi akontacijo OD. Če pa je ta znesek manjši, opravičeno poročilo pri naslednjem obračunu. Nemogoče je, da bi v tako velikem kolektivu kot je Steklarna-Sijaj obračun OD bil 100-odstotno brez napak, pa tudi delavci sami niso vedno povsem disciplinirani pri prihajanju na delo, pri urejanju dopustov in bolniških. To je treba sprejeti z razumevanjem, kajti mnogo napak in pomanjkljivosti se lahko reši že pred obdelavo.

Končno se pojavlja tudi vprašanje, kakšna je korist tega načina obračuna, in če se sploh splača, saj vemo, da usluge RC niso poceni. Z napredkom tehnologije pač ne smemo zaostajati in na klasičen način (na roke) v nedogled nadaljevati. Treba je s časom naprej. Pri ustanavljanju Zasavskega računskega centra smo podpisali sporazum za koriščenje uslug in s soudeležbo finančnih sredstev si to tudi zagotovili, zato ti stroški niso pretirani. Število zaposlenih na obračunu osebnih dohodkov se je zmanjšalo, kljub temu, da število zaposlenih v DO narašča. Čeprav je ves obračun na AOP, pa dela v oddelku ne manjka, kot si marsikdo misli, kajti priprave in vnašanje podatkov zahteva veliko pisanja, natančnosti in koncentracije.

Morebiti ste ob tem zapisu dobili vsaj približno predstavo o tem, kakšno je delo v oddelku za obračun OD sedaj. Morda vam bo branje obračunskega lista odslej lažje in morda boste z manj nejevolje ob morebitni napaki reklamirali. Mi pa si bomo prizadevali, na najboljši način odpraviti še preostale pomanjkljivosti, ki se bodo mogoče še pojavljale. Vsekakor je tudi naša želja, da bi bilo reklamacij čim manj in da bi bili vsi zadovoljni.

Vera Jazbinšek

Zgodba izpred ambulate

Začel se je dan kot vsak drug. Čakalnica pred našo ambulanto v zdravstvenem domu je bila spet nabito polna. Torej smo zelo bolni, vsaj po številčnosti so-deč, saj je tako stanje vsak dan. Ko pa takole čakaš, da prideš na vrsto in opazuje vse te bolne, se začnejo vsiljevati čudne misli. Začneš se spraševati, če so res vsi prišli samo zaradi bolezni. Praksa na licu mesta potrjuje marsikak dvom.

Tako se na primer iz ambulate prikaže prva skupina in ti si čakajoči jih takoj zaslišijo: »Koliko bolniške si dobil? Samo toliko si dobil? Kaj si pa rekel, da ti manjka? Samo tri dni si dobil za tole? Potem bom jaz raje rekel, da me boli...«

Spet drugi je ogorčen, ker je »pridelal« le en dan bolniške za svojo zgodbo in pretvaranje in jezen vrže recept kar pred vsemi v koš (mimogrede — okrog zdravstvenega doma so jih menda nabrali za kar zajetno vrečo). Saj vendar ne rabi zdravil, za katere je treba spet nekaj plačati, ampak bolniško.

Spet naslednji kombinira dalje. Prišel je kar s potovalkami, po čemer lahko sklepaš, da se odpravlja na pot in si bo dopust še takole mimogrede podaljšal. Iz ambulate se seveda vrne zadovoljen.

Vse to in še marsikaj lahko vidiš, pa ti ni treba vedno znova sedeti pred ambulanto, dovolj je en dan. En samcat dan. In ko takole čakaš, ko o tem spregovoriš, ko to opazijo še drugi, se ta dvom razširi, posploši na vse in potem tudi tisti res bolni v očeh ostalih, zdravih, postanejo kar mimogrede simulanti, seveda na račun tistih, ki se bolj ali manj delajo bolne ali pa v tem pretiravajo.

V začaran krog stopiš, če razmišljaš o vsem tem. Številne razprave in problemske konference v naši občini o bolniškem staležu niso rodile nobenih sado-v, razen besed in ugotovitev. Poleg vsestransko osvetljenih analiz so eni, ki bi zvrčali kriv-do samo na zdravnike, češ saj

so oni zato tam, da bodo določili, kdo je bolan in kdo ni, po drugi strani poslušamo zgodbo o neodgovornem odnosu delov-nih organizacij. Recepta za to našo skupno bolezen še vedno ni.

Prav ta bolezen pa že krepko najeda naše rezultate, cilje, ki smo si jih zastavili. Ob koncu leta, ne glede na vse skupaj, ne glede na to, kako smo se do ta-krat obnašali, pričakujemo, ho-čemo imeti tudi boljše osebne dohodke, sredstva za prehrano, za regres za letni dopust, za kredite za individualno stano-vanje, gradnjo, za popravilo in izboljšanje počitniških kapacitet, če enkrat ob zaključku zapišem, tudi potrebe in težnje po boljši, modernjši proizvodnji in nje-nem širjenju.

Zelo zgovorne so namreč tudi ugotovitve iz programa ukrepov za odpravo motenj, ki so nastale v poslovanju naše delovne organizacije. Stalež je v primerja-vi z lani skokovito in nenormal-no narasel. Dosedanji ukrepi na tem področju, da bi porast usta-vili ali zmanjšali, niso dali re-zultatov. Torej nam ostaja tisto naslednje, čisto naše: ZAVEST. To pomeni, da z zavednostjo za skupne rezultate, z ustreznim odnosom do dela razmejimo tu-di odnos do bolniške in jo upo-rablamo le v primeru bolezni. Zakaj? Predvidoma bomo v le-tošnjem letu porabili samo za-radi bolniške 6 do 7 milijard starih din, pa v to niso vračuna-ne nadure, nadomeščanje odsot-nih delavcev, stroški zaradi neiz-koriščenih kapacitet, torej bi morala biti ta številka še višja, če bi zajeli vse. Si to res lahko privoščimo?

Vsak naj bi torej pogledal predvsem vase in se torej kritič-no in objektivno tudi obnašal. Da ne bi bilo žalostnih zgodb, ki mečejo slabo luč na vse. Nena-zadnje bodo ta sestavek mogoče uspeli opaziti tudi vsi tisti, ki so se do sedaj že neodgovorno ob-našali — v breme nas vseh.

JKR

Kje ste inovatorji?

Inovacije, inovacije, slišimo danes že na vsakem koraku, ra-diu, TV, beremo v časopisu... Na žalost se pri vseh teh govo-ricah skoraj vedno pojavlja tu-di ugotovitev, da na tem področ-ju dejansko storimo zelo zelo malo ali nič, razen svetlih izjem. Poleg teh ocen se seveda vedno obravnavajo tudi vzroki za tako stanje in tudi kup izgovorov; od zavisti sodelavcev, nerazumeva-nje vodilnega kadra, slabih mož-nosti itd. Zaradi tega se je ko-

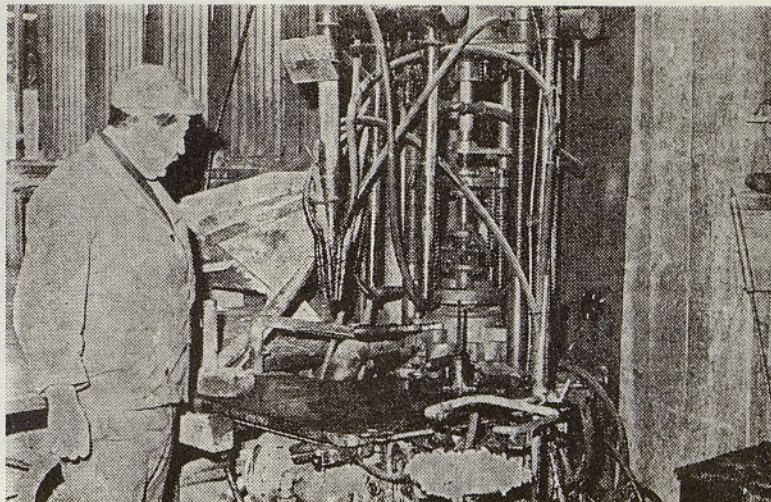
rizontalnih žagah s ciljem zmanjšati visok odstotek loma.

5. TEHNOLOŠKO PODROČJE: Izvedba novih tehnoloških iz-boljšav pri izdelavi steklenih iz-delkov in dodelavi.

6. IZBOLJŠANJE PRI IZDE-LAVI REZERVNIH DELOV ZA STROJE IN NAPRAVE.

7. ZMESARNA: Izboljšanje kvalitete stekla z uporabo do-mačih ali cenejših surovin.

8. Kot 8. točko je komisija na-menila zelo važnemu pogoju za

Na strojih, ki jih imamo v naši DO je bilo opravljenih precej izboljšav

misija za inovacije TOZD proiz-vodnja steklenih izdelkov na svoji prvi seji odločila, da v Ste-klarju objavi javni razpis za ino-vacije, izboljšave, idejne rešitve na področjih, ki so v TOZD naj-bolj pereči:

1. NOTRANJI OBRAT: odpira-nje vseh vrst modelov, avtomat-ski ali polavtomatski odnašalec, premaz na sukanih modelih, problem pri odsesovanju na strojih za toplo brizganje, izpo-polnitev že obstoječih strojev in naprav, iskoristek neizkoriščene toplotne energije za sanitarno vodo, izboljšanje ekoloških in de-lovnih pogojev v obratu.

2. OBRAT EMBALAZE: Izpo-polnitev pribora- na strojih, iz-boljšanje sistema vlaganja v hla-dilne peči, možnost regulacije kaplje s sprednje strani stroja, izboljšanje posameznih mehaniz-mov, izboljšanje sistema krmi-ljenja stroja, sprememba siste-ma pogona stroja tipa E (starej-ši stroji IS-2, 3, 4, 6), izboljšanje transporta steklenih izdelkov, do hladilne peči — predvsem izdel-ke z okroglim dnom, ki se trans-portirajo na grlu.

3. OBRAT GOSTINSKEGA STEKLA: Izdelava načina odvze-manja zaščitnih stekel izdelanih brez dna (v tem času že rešen problem!), izboljšanja vpetja in nastavitve puš na Eldredu, obži-ganje stiskanih izdelkov v mo-delu, varnost pred dvakratnim stiskanjem, avtomatsko regula-cijo teže kaplje, avtomatska re-gulacija temperature jedra.

4. OBRAT DODELAVE: Avto-matsko dodajanje pepelnikov na stroju Monika, sušenje satinira-nih izdelkov, izboljšanje posipa-nja z ledom pri večjih artiklih, izboljšanje načina rezanja na ho-

boljše delo in sicer: IZBOLJŠA-NJE DELOVNIH POGOJEV V CELOTNI TOZD IN PREDLOGE S PODROČJA PRIHRANKA ZA NAS ZELO DRAGIH VRST ENERGIJE.

V upanju na vaše sodelovanje se komisija obrača na vse de-lavce v TOZD in tudi izven nje-ga. Inovatorji ne bojte se zavi-sti in nevoščljivosti. Komisija za inovacije TOZD proizvodnje steklenih izdelkov je pravi naslov za vaše predloge.

Albin Lavrič

IZLETNIK SPOROČA...

Prodaja žetonov in mesečnih vozovnic

15. 5. 1984 bomo za vožnjo v mestnem prometu pričeli prodajati žetone v kioskih Tobačne tovarne Ljubljana, TOZD Organizacijska enota Trbovlje, in sicer:

Prodajalna tobaka pri Rudniku, Trg Franca Kozarja in Prodajalna tobaka pri Steklarni Hrastnik.

Prodaja žetonov še naprej ostane v Poslovni enoti »IZLETNIK« v Hrastniku.

Cena žetona je 17.50 din, kar pomeni 0,50 din popusta pri 1 žetonu.

Tudi v bodoče ostanejo v veljavi mesečne »AVISTA« vozovnice, katere je možno nabaviti v poslovalnici »IZLET-NIK« v Hrastniku.

Cena mesečne vozovnice ostane nespremenjena, s tem, da se zaračuna 50 voženj, imetnik vozovnice pa le-to lahko koristi za neomejeno število voženj na relaciji, za katero je vozovnica izdana.

V upanju, da smo s tem kvalitetneje približali naše storitve koristniku prevoza, vas tovariško pozdravljamo.

Izletnik Celje

Zahvala

Le malo otrok naše doline la-hko sodeluje na raznovrstnih kulturnih ali športnih priredit-vah, naša mladež pa si jih tudi ogledati ne more, zato je večina naših otrok prikrajšana za mar-sikakšno doživetje.

Ker bi rado naše društvo po-pestrilo otrokov vsakdan, smo organizirali otroško prireditev RŌZNATI VRTILJAK s kultur-nim in tekmovalnim progra-mom. Ime prireditve so izbrali otroci sami, prav tako tudi go-ste, ki jih poznajo s televizijskih zaslonov. VRTILJAK je uspel, otroci so bili zelo zadovoljni.

Taka prireditev terja ogromno priprav in sredstev. Z vašo po-močjo smo lahko našo zamisel za otroke uresničili, za kar se vam iskreno zahvaljujemo!

Društvo prijateljev mladine
Dol pri Hrastniku

Športno srečanje železarjev - gumarjev -

PETEROBOJ '84

V soboto 12. maja so bili Jeseničani domačani 18. tradicionalnega »Peteroboja« športnikov in športnic iz Jesenic, Kranja, Medvoda, Žalca in Hrastnika.

Kakor prejšnja leta, nas je tudi letos ob odhodu spremljalo slabo vreme. Vseeno pa smo se odpeljali z veliko mero optimizma, po lanskem uspehu v Hrastniku. Izbirno tekmovalje smo izvedli samo v nogometu. Ta panoga je v naši DO najbolj množična.

Kegljači, strelci, šahisti, ribiči in igralci namiznega tenisa se rekreirajo skozi vse leto, zato tudi lažja izbira tekmovalcev. Odbojkarji kakor tudi rokometaši pač nimajo pogojev za trening, zato tudi slabši rezultati. Mislim, da bi tudi tem morali nuditi ustrezne objekte, ki jih že imamo, a ne služijo svojemu namenu. Uporabljamo jih za skladišča kremenčevega peska in drugih surovin.

Po slavnostni otvoritvi so se ob 9.30 začela tekmovanja. Tudi Jeseničani nimajo športnega centra, zato tudi raztresenost objektov po celi dolini tja do Bleda.

REZULTATI

MALI NOGOMET

Nogometaši so igrali na nogometnem igrišču Pod Mežakljo. Že v prvih tekmah se je videlo, da so favoriti Jeseničani, a tudi naši, bi z malo športne sreče lahko bili boljši.

Donit — Steklarna-Sijaj	1:7
Železarna — Steklarna-Sijaj	1:0
Steklarna-Sijaj — Ferralit	4:0
Steklarna-Sijaj — Sava	1:3

Vrstni red:

1. Železarna Jesenice
2. Sava Kranj
3. Steklarna-Sijaj Hrastnik
4. Donit Medvode
5. Ferralit Žalec

ROKOMET

Rokometaši so tekmovali na igrišču OŠNAMIZNI TENIS

Tone Čufar.

V tej panogi so se izkazali in tudi zmagali rokometaši Sava — Kranj.

Ferralit — Steklarna-Sijaj	8:8
Steklarna-Sijaj — Donit	10:9
Steklarna-Sijaj — Sava	4:6
Železarna Jesenice — Steklarna-Sijaj	10:7

Vrstni red

1. Sava Kranj
2. Železarna Jesenice
3. Steklarna-Sijaj Hrastnik
4. Donit Medvode
5. Ferralit Žalec

ODBOJKA

Zadnja leta jim pač ne gre, zato tudi zadnje mesto.

Steklarna-Sijaj — Sava Kranj	0:2
Železarna Jesenice — Steklarna-Sijaj	2:0
Ferralit Žalec — Steklarna-Sijaj	2:0
Steklarna-Sijaj Donit Medvode	1:2

Vrstni red

1. Železarna Jesenice
2. Sava Kranj
3. Ferralit Žalec
4. Donit Medvode
5. Steklarna-Sijaj Hrastnik

ŠAH

Šahisti so ob 10. uri pričeli s tekmovanjem v sejni sobi Športnega društva Jesenice — Pod Mežakljo.

Z dobrimi partijami so posegli po odličnem drugem mestu.

Steklarna-Sijaj — Donit	4:2
Sava — Steklarna-Sijaj	2:2
Steklarna-Sijaj — Ferralit	3,5:0,5
Železarna Jesenice — Steklarna-Sijaj	4:0

Vrstni red:

1. Železarna Jesenice	15,5
2. Steklarna-Sijaj Hrastnik	9,5
3. Sava Kranj	7
4. Donit Medvode	6,5
5. Ferralit Žalec	1,5

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

Pri strelcih smo navajeni boljših rezultatov, letos pa žal niso imeli mirnih rok.

Vrstni red	krogov
1. Sava Kranj	705
2. Ferralit Žalec	685
3. Železarna Jesenice	683
4. Steklarna-Sijaj	688
5. Donit Medvode	627

Med posamezniki pa se je najbolje izkazal Ivan Delpin Steklarna-Sijaj s 185 krogi.

ŠPORTNI RIBOLOV

Ribiči so z ulovom rib pristali na 4.—5. mestu.

Vrstni red	rib
1. Ferralit Žalec	8
2. Železarna Jesenice	7
3. Sava Kranj	7
4.—5. Donit Medvode	4
4.—5. Steklarna-Sijaj Hrastnik	4

Z dobrimi igrami so igralci namiznega tenisa premagali vse nasprotnike ter zasedli prvo mesto.

Ferralit — Steklarna-Sijaj	1:5
Sava — Steklarna-Sijaj	2:5
Donit — Steklarna-Sijaj	1:5
Steklarna-Sijaj — Železarna Jesenice	5:2

Vrstni red

1. Steklarna-Sijaj
2. Železarna Jesenice
3. Sava Kranj
4. Donit Medvode
5. Ferralit Žalec

KEGLJANJE

Kegljači so metali na kegljišču Pod Mežakljo.

Vrstni red	kegljev
1. Železarna Jesenice	2472
2. Donit Medvode	2439
3. Sava Kranj	2434
4. Steklarna-Sijaj Hrastnik	2415
5. Ferralit Žalec	2073

TEKMOVANJE ŽENSKIH EKIP

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

Streljanje žensk se je odvijalo na strelišču Strelske družine »Triglav«.

Vrstni red	krogov
1. Železarna Jesenice	471
2. Steklarna-Sijaj Hrastnik	467
3. Sava Kranj	460
4. Ferralit Žalec	353
5. Donit Medvode	340

Med posameznicami je Bronja Hafner zasedla drugo mesto s 159 krogi.

kemikov - livarjev in steklarjev

PIKADO

V pikadu so bile Hrastničanke precej natančne in zasedle drugo mesto.

Vrstni red

1. Ferralit Žalec
2. Steklarna-Sijaj Hrastnik
3. Donit Medvode
4. Železarna Jesenice
5. Sava Kranj

Pri posameznikah se je zopet izkazala Bronja Hafner z drugim mestom.

KEGLJANJE

Izredno kakovost in borbene partije pa so prikazale naše kegljačice, kar je razvidno iz odličnega prvega mesta.

Vrstni red

	kegljev
1. Steklarna-Sijaj Hrastnik	1460
2. Železarna Jesenice	1407
3. Sava Kranj	1379
4. Donit Medvode	1331
5. Ferralit Žalec	1054

NAMIZNI TENIS

Igralkam namiznega tenisa letos ni uspelo ponoviti lanskega uspeha.

Vrstni red:

1. Železarna Jesenice
2. Ferralit Žalec
3. Steklarna-Sijaj Hrastnik
4. Sava Kranj
5. Donit Medvode

KONČNI VRSTNI RED

Na podlagi propozicij, prejme prvo uvrščena ekipa po posameznih panogah 5 točk, druga 4 točke, tretja 3 točke, četrta 2 točki in peta 1 točko, oziroma če ni sodelovala v panogi 0 točk.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

MOŠKI

	točk
1. Železarna Jesenice	34
2. Sava Kranj	30
3. Steklarna-Sijaj Hrastnik	22
4. Ferralit Žalec	17
5. Donit Medvode	17

ŽENSKES

	točk
1. Železarna Jesenice	16
2. Steklarna-Sijaj Hrastnik	16
3. Ferralit Žalec	12
4. Sava Kranj	9
5. Donit Medvode	7

To športno, tovariško in tradicionalno srečanje železarjev, gumarjev, steklarjev, kemikov in livarjev si želimo ohraniti še v nadaljnjih letih.

Ferdo Zlindra

Pozdrav iz JLA

Vsem članom kolektiva Steklarna-Sijaj Hrastnik posebej še delavcem TOZD proizvodnja steklenih izdelkov na izmeni Bičanič pošiljam iskrene pozdrave ter vam pri nadaljnjem delu iz vsega srca želim veliko delovnih uspehov. Uredništvo Steklarja pa naprošam da tudi meni pošlje kakšno številko Steklarja.

Milan Pavlovič
V. P. 6734-28
14002 Valjevo

Zdravo Milan!

Hvala ti za kartico, pozdrave, dobre želje. Kot vidiš, smo danes objavili naslove vseh vojakov, ki so nam pisali. Tako boste tudi vojaki vedeli, kje kdo služi domovini.

Lepo te pozdravlja

Urednik

PIŠITE VOJAKOM

Morebiti ste prezrli pozdrave in naslov svojega sodelavca, ki zdajle nosi vojaško sukno.

Danes objavljamo naslove vseh, ki so nam doslej pisali, oziroma jim pošiljamo Steklarja, vi pa se le odločite in jim napišite pismo ali razglednico ter jih tako razveselite.

Dragan Caranovič
V. P. 8940
81366 Vladimir
Crna Gora

Avdo Mehmedović
V. P. 4401/15
41002 Zagreb

Tone Škrinar
V. P. 3101/22
38230 Uroševac

Karlo Bičanič
V. P. 3790/65
43300 Koprivnica

Denis Meterc
V. P. 3366/3
21002 Novi Sad

Matej Šalamon
V. P. 4445/ G. A.
38320 Đakovica
SAP Kosovo

Milan Pavlovič
V. P. 6734-28
14002 Valjevo

Aleš Hozjan
V. P. 8440
18500 Vranje

Iztok Gojkovič
V. P. 6734-33
14002 Valjevo

Okno v kulturo

Kaj vse smo si lahko Hrastničani ogledali in poslušali v zadnjih dneh?

... slavnostni koncert Ženskega pevskega zbora DPD Svoboda Dol ob peti obletnici zbora. Koncert so članice zbora pod vodstvom tov. pevovodkinje Ivanke Šerbak-Medvedove podarile krajanom Dola ob praznovanju dneva OF in prazniku dela...

... slavnostni koncert Moškega pevskega zbora DPD Svoboda I. Hrastnik ob 60-letnici zbora. Pod vodstvom dirigenta Vilija Alta so pevci izvedli koncert na predvečer dneva OF in v okviru praznovanja 1. maja. Na koncertu smo podelili Gallusove značke in priznanja Zveze kulturnih organizacij Hrastnik.

OBEMA ZBOROMA ISKRENE ČESTITKE!

Tov. Štrbucelj in Jarc sta za Zasavski obzornik posnela kratko reportažo o Moškem pevskem zboru Svoboda I.

... celovečerni koncert Tamburaškega orkestra ZPD France Prešeren iz Celja...

... zadnje gledališko predstavo letošnjega abonmaja. Nastopilo je Mestno gledališče ljubljansko s Shawovim Pigmalionom...

... letni koncert Rudarske godbe ob dnevu osvoboditve in 40-letnici kolektivnega odhoda godbe v partizane. Še živim članom takratne godbe je Rudarska godba podarila zbirko Slovenske rudarske pesmi in knapovsko svetilko.

V programu imamo...

... udeležbo naših pevskih zborov na XVI. medobčinski reviji v Litiji...

... gostovanje Moškega pevskega zbora DPD Svoboda I. in II. pri Mešanem pevskem zboru DPD Svobode II. Trbovlje...

... študijsko revijo odraslih pevskih zborov Hrastnika.

BODICE BODICE BODICE BO
Krepko smo se osramotili pred gosti iz Celja

Člani tamburaškega orkestra iz Celja so pred dvema mesecema nastopili v Kulturnem domu in s svojim sporedom navdušili (ne preveč številno) občinstvo. Da bi vtis pol prazne dvorane popravili, smo jih v maju povabili še v Hrastnik. Poskrbeli smo za dobro reklamo: v Hrastniku je bilo plakatirano 20 plakatov (tudi v delovnih organizacijah), pred filmskimi predstavami smo predvajali posebno obvestilo o koncertu, obveščali smo prek radia Trbovlje in s kratko novico v Delu, pred Delavskim domom je bil dva dni postavljen poseben pano z obvestilom, razposlali smo več kot 60 osebnih vabil članom kulturnih skupin in posameznikom — REZULTAT: v petek, 4. maja je sedelo v dvorani Delavskega doma 50 poslušalcev. Izvajalci so se kljub temu zelo potrudili, njihov nastop je trajal več kot eno uro in vsi, ki smo se koncerta udeležili, smo bili navdušeni.

Trdno sem prepričana, da cena vstopnice (50.—) ni bila vzrok tako slabemu obisku. Bolje kot smo obveščali, pravzaprav ne bi mogli. Zato sprašujem: kje ste bili člani godb in pevskih zborov, člani folklorne skupine in učenci glasbene šole?!

Kje ste bili vsi tisti, ki večkrat nergate, da so vaši nastopi slabo obiskani? Ne zgodi se pogosto, da v Hrastniku gostuje tamburaški orkester in še takrat, ko pride, ni obiska. V Hrastniku imamo kar 15 glasbenih skupin, veliko glasbenih pedagogov in učencev, ki se glasbeno izobražujejo. Prav za vse bi bila to čudovita priložnost za izobraževanje in uživanje ob res kvalitetnem glasbenem izvajanju, saj je celjski tamburaški orkester že večkrat dosegel visoka mesta na različnih državnih tekmovanjih.

»Ura zamujena ne povrne se nobena!« pravi pregovor in za zamujeno uro s tamburaši je lahko prav vsem pošteno žal!

Bodico dodala Sonja Juvan

Če boste letovali v Portorožu

Številni člani kolektiva, ki so v preteklem letu letovali v počitniškem domu v Portorožu, so bili slabe volje, saj je bilo na plažo Vile Park — hoteli Bernardin mogoče priti le s plačilom vstopnine, ki ni bila poceni.

Za letošnje leto je dogovorjeno naslednje:

Člani kolektiva, ki bodo letovali v našem domu, bodo lahko pri upravniku doma kupili 10-dnevno karto, katere cena je:

- za odrasle 150 din,
- za otroke do 10 let starosti 50 din.

IZUZETNA POSETA — MERKATOR-STEKLU U BEOGRADU

Gosti otišli zadovoljni

Merkator-Steklo Predstavništvo u Beogradu, posetili su ovih dana Predrag Dinulović, pozorišni reditelj, bivši direktor drame Narodnog pozorišta u Beogradu, njegova supruga Mira Dinulović, pozorišna i TV glumica i naša istaknuta pozorišna i TV glumica Zlata Petković. Šef predstavništva Raka Jovanović je zamolio goste da razgledaju naš izložbeni prostor i iznesu svoje utiske.

Naša poznata glumica Zlata Petković i Mira Dinulović su takođe stavile do znanja da su česti kupci naše robne kuće Merkator na Novom Beogradu, zbog dobre snabdevenosti, i da im se posebno sviđaju proizvodi fabrike Modna oblačila iz Kranja.

Reditelj Dinulović nam je izneo prednost koju radnici Merkatora mogu imati kod Beogradskih pozorišta putem pretplatnih mesečnih karata i da bi že-

Naša znanka z malih ekranov Zlata Petković, v razgovoru z direktorjem predstavništva tov. Jovanovićem

Od svih izloženih proizvoda domaćih fabrika stakla i porcelana i uvozne robe, Zlata Petković i Mira Dinulović su posebno istakle lep dizajn i funkcionalnost garnitura čaša »Zlata« za žestoka pića, vermut i viski, proizvoda Steklarne Hrastnik i dnevnu — jedilnu garnituru Keramične industrije Lio-

leo da posle ove njihove posete nama, mi budemo češći posetioci beogradskih pozorišta.

Na kraju ove posete našim gostima smo u ime radnog kolektiva Steklarna-Sijaj poklonili po jednu garnituru čaša »Zlata« koje su ovih dana puštene u prodaju, kao novi proizvod RO Steklarna-Sijaj Hrastnik.

dipl. inž. Jovanović

OB 60. OBLETNICI MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA DPD SVOBODA I. HRASTNIK

Na predvečer praznika, dneva OF, je Moški pevski zbor DPD Sloboda I. Hrastnik v dvorani Delavskega doma izvedel slavnostni koncert ob svoji 60-letnici. Koncert je izzvenel še bolj slavnostno, saj so ga pevci namenili tudi dnevu OF in prazniku dela.

11. maja 1984 je namreč minilo natančno 60 let od ustanovitve zbora, ki ga je kot prvi vodil tovariš Alojz Podlogar. Zbor je sodeloval na številnih nastopih, številčno najmočnejši in tudi kvaliteto najboljši pa je bil zbor vsekakor leta 1955, ko je na tekmovanju Rudarskih pevskih zborov v Velenju zasedel prvo mesto.

S staranjem zbora je ta počasi izgubljal članstvo in v letu 1979 celo prenehal z delom. Ljubezno do zborovskega petja pa vseeno ni povsem zamrla: z veliko pomočjo Zveze kulturnih organizacij je prišlo do pomladitve in ponovne oživitve zbora, ki je že v januarju 1981 začel

z vajami. Od takrat pa do danes zbor vodi tovariš Vili Alt.

Zbor je še relativno mlad in pevci sami pravijo, da njihov repertoar po kvaliteti in kvan-

titeti ne dosega drugih zborov, vendar se trudijo in prizadevajo, da bi častno nadaljevali tradicijo zbora, katerega ime nosijo. Koncert je bil dobro pripravljen, razdeljen v dva dela: v prvem delu so pevci peli borbene pesmi, v drugem pa ljudske. Med odmorom sta s tremi skladbami nastopila mlada glasbenika: Katarina Lamovšek, učenka 4. letnika Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani in Vasjo Tomc, študent Akademije za glasbo v Ljubljani. Na koncertu smo podelili Gallusove značke in priznanja ZKO Hrastnik tistim pevcem, ki že dolga leta aktivno sodelujejo v pevskih zborih.

Zboru želimo še veliko uspešnih let!

Sonja Juvan

Koliko nas stane varno delo

Sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu morajo biti zagotovljena vsem delavcem, ki delajo na delih in nalogah, pri katerih ni mogoče odstraniti nevarnosti in škodljivosti z drugimi varstvenimi ukrepi. Tako smo zapisali v naših samoupravnih aktih. Koliko sredstev porabimo v te namene, smo povzeli iz plana za letošnje leto. Za osebna zaščitna sredstva (delovne obleke, čevlje, očala, rokavice, predpasnik...) smo planirali 20.785.623 din, od tega samo za rokavice 12.121.740 din oziroma 15.740 parov, od tega:

- 10.850 usnjenih,
- 270 gumijastih,
- 1.860 olje odpornih
- 650 kislinno odpornih,
- 1.410 azbestnih in

700 bombažnih parov rokavic.

Za nabavo gasilske opreme je planiranih 1.118.146 din za sanitetni material 334.695 din, ter za zdravstvene preglede 743.680 din.

Pri pripravi plana smo predvideli 25 odstotne podražitve, kolikor je bilo predvideno z resolucijo. Koliko pa bodo ti stroški dejansko znašali, bomo ugotavljali ob koncu leta. Vsekakor pa bomo morali tudi na tem področju varčevati.

15.740 parov rokavic ni majhna številka. Res je tudi, da njihova vzdržljivost ni taka kot bi morala biti. Pa vendar. Če bi njihovo porabo zmanjšali za 10 odstotkov, bi prihranili blizu 1 milijon din. Da ne bi bilo slučajno pomote: niso stari dinarji.

Ze res, da je mladenka mična, zala, a če jo gledaš, glej jo skoz očala.

OPOZORILO

imetnikom tekočih računov

Vse tiste, ki prejemajo osebne dohodke na tekoči račun želimo obvestiti in opozoriti, da lahko dvigajo in plačujejo s čeki v okviru sredstev, ki jih na tekočem računu imajo.

Posebej opozarjamo na dvige, ki se pojavljajo nekaj dni pred prilivom osebnega dohodka, kar ima za posledico nepotrebno razčiščevanje negativnih stanj in zaračunavajoč vsakemu posamezniku visoke 42 % obresti.

Prosimo, da se ponovno seznanite s pravicami in obveznostmi, ki ste jih podpisali ob otvoritvi tekočega računa.

Zahvaljujemo se vam za zaupanje in si želimo še uspešnejšega sodelovanja v naprej.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Zasavje
ekspozitura HRASTNIK

Šport in rekreacija – iz meseca v mesec

Športni dogodek preteklega meseca je bil vsaj za ljubitelje namiznega tenisa — naslov državne prvakinja, katerega je, iskreno povedano, nekoliko presenetljivo osvojila komaj 16-letna Vesna Ojsteršek (rojena 21. 3. 1968). Na državnem prvenstvu v Kumanovem je Vesna zaigrala izvrstno, premagala v četrtfinalu prvega favorita — Branko Batinič in v polfinalu še »nemirno dekle« jugslovankega ženskega namiznega tenisa Eržeber Palatinuš — obe s 3:2. Finalno srečanje proti Ameli Fazlič smo si lahko ogledali v neposrednem televizijskem prenosu. Vesna ga je dobila, kot veste, gladko z 3:0.

Ponosni so Vesno Ojsteršek in ostale slovenske igralkice in igralce pričakali na Brniku predstavniki NTZ Slovenije s predsednikom Janezom Reflakom na čelu. Nič manj prisrčen ni bil sprejem v Hrastniku, kjer so novo državno prvakinja pričakali in ji čestitali predstavniki občinske Telesnokulturne skupnosti, ZTKO in Tovarne Kemičarjev izdelkov. Direktor tovariš Peter Kovač je novi prvakinja čestital v imenu kolektiva in ji izročil kolekcijo kozmetičnih izdelkov, predsednik ZTKO tovariš Mirko Kovač pa ji je izročil šopek cvetja in ji čestital v imenu telesnokulturnih delavcev Hrastnika.

Od nekaj tako pomembnih in v vseh elementih »naj« dvobojev enajsteric Bratstva in Rudarja je pod Savskim mostom preteklo že nič koliko vode. Ne malo je tistih, ki se teh srečanj ne spominjajo več ali pa so bili še premladi, da bi se jih sploh lahko spominjali. Sedaj že veterani so se odločili, da znova odmerijo svoje moči. Seveda ne za prvenstvene točke, ampak za spomin na stare dobre čase hrastniškega nogometa. Srečanje, s katerim bi počastili občinski praznik in Dan rudarjev, bo predvidoma v petek 29. 6. ob 18. uri na igrišču v Športnem parku na Logu.

Rudniški strelci so po nekaj manj uspešnih nastopih znova posegli po odlični uvrstitvi. Na tradicionalnem tekmovanju v Novi Gradiški za »Pokal Nove Gradiške« so Rešetar, Hrnčič in Cvetko nastreljali 1106 krogov (od 1200 možnih) in prepričljivo zmagali pred domačini in zagrebško Mladostjo. Uspeh katerim bi počastili občinski praznik in dan v ekipnem tekmovanju je dopolnil še letošnji posamezniki. Rešetar je v dveh nastopih nastreljal kar 750 krogov (od 800 možnih), Hrnčič je bil z 730 krogi deveti, medtem ko se Cvetko z 364 krogi ni uvrstil med tiste, ki so si pridobili pravico še enega nastopa. Skupno je na omenjenem tekmovanju nastopilo 13 ekip iz Srbije, BiH, Hrvaške in Slovenije.

Tušek Sonja, članica KK Rudnik Hrastnik je presenetila slovensko kegljaško javnost z odličnim nastopom na polfinalnem tekmovanju za republiško prvenstvo v Hali Tivoli. Po izvrstnem nastopu, predvsem prvi dan, ko je povedla s 448 podrtimi keglji, je v končni razvrstitvi z 842 keglji osvojila izvrstno tretje mesto in še z dvajsetimi najbolje uvrščenimi plasirala v finale, ki je bilo pred dnevi v Mariboru. Na kegljišču v Hali Tivoli

je Sonja dosegla rezultat, kakršnega ni uspelo mnogim našim reprezentantom na pravkar končanem svetovnem prvenstvu. Mar to pomeni, da dobivamo Hrastničani ob sestrah Ojsteršek še eno reprezentantko? — Upajmo.

Igralci in igralkice Kemičarja so na letošnjem republiškem članskem prvenstvu za posameznike in pare v Domžalah osvojili kar tri od petih možnih naslovov. Najbolj sta presenetila Vesna Ojsteršek in Jernej Zalaznik z nepričakovano zmago v igrah mešanih dvojic. Sestri Andreja in Vesna Ojsteršek sta ponovili lanski uspeh z zmago v igri ženskih dvojic. Andreja se je maščevala Ljubljanki Moniki Reflak za lanskoletni poraz in osvojila že svoj peti naslov republiške članske prvakinja.

Nogometaši selekcije (sekcije) Hrastnika so si dve koli pred koncem prvenstva v Zasavski nogometni ligi praktično že zagotovili prvo mesto in si s tem znova priigrali pravico sodelovanja v kvalifikacijah za popolnitev druge republiške lige (OČL) — vzhod. V zadnjih tekmah so premagali: doma enajsterico Kisovce s 4:1 in v gosteh jevnisko Enotnost s 3:1. In še ena ugotovitev. V drugem delu prvenstva so nogometaši Hrastnika oddali doslej le tri točke: Rudar Tr. 2:2, Steklar 0:0 in Sijaj 1:1.

Res pa je tudi, da ob enajsterici Hrastnika v omenjenem tekmovanju zelo dobro tekmuje tudi enajsterica »Sijaja« in »Steklarja«, ki bosta prvenstvo bržčas sklenili takoj za prvim, se pravi, na drugem in tretjem mestu. V drugem delu prvenstva sta doslej doživeli le po en poraz. Nogometaši Sijaja so klonili v Kisovcu s 1:5, nogometaši Steklarja pa so klonili na igrišču za Savo proti trbovelskemu Rudarju z 2:3. Dve koli pred koncem so tako eni kot drugi zbrali po 17 točk in si kot že rečeno, zagotovili mesto povsem pri vrhu prvenstvene razporednice.

Edvard Vecko je prvi, Vesna Ojsteršek pa vsaj začasno zadnja na listi velikih imen NTK Kemičar, ki te dni proslavlja visok jubilej: 35-letnico več kot uspešnega delovanja. Visok jubilej bodo »Kemičarji« popestrili s primerno razstavo, slavnostno sejo in velikim turnirjem ženskih ekip, na katerem naj bi ob ekipi slavljenca nastopila še vrsta ljubljanske Olimpije, državne prvakinja Mladost — Ribomaterial in zmagovalke pokala sejemskih mest SE Budimpešta. S tako kakovostno zasedbo, bi se vodstvo in igralkice Kemičarja želeli zahvaliti vsem hrastniškim namiznoteniškim ljubiteljem, ki so jih vzpodbujali na tekmah ZNL in drugih tekmovanjih doma. Naj še dodamo, da bo klub ob tej priliki izdal poseben namenski bilten.

Končano je prvenstvo v republiški področni rokometni ligi za mladince. Mladi rokometarji z Dola, ki so nastopali v skupini Jug, so drugi del prvenstva odigrali precej slabše kot prvega. V devetih srečanjih so Dolani večino srečanj odigrali v pomlajeni postavi, z ekipo, ki bo še dve sezoni lahko nastopala v mladinski konkurenci. Zato rezultate ne gre jemati kot slabe. Prej bi lahko rekli, da so fantje pokazali igro, ki jih uvršča med ene perspektivnejših ekip.

Rokometni delavci z Dola so uspešno organizirali že šesti mladinski turnir v počastitev Dneva mladosti. Takrat je bila tako konkurenca kot kvaliteta najboljša doslej. Nastopile so namreč vrste Slovenj Gradca,

Sevnice, Radeč, Rudarja iz Trbovelj in domačega Rokometnega kluba. Povsem zaslužen so zmagali Slovenjgradčani potem, ko so v finalu sicer gladko premagali tokrat presenetljivo dobre domačinke. Vabilu se niso odzvali le rokometarji Usnarja iz Smartnega ob Litiji. Rezultati: A skupina — Sevnica : Radeč 15:24, Dol : Radeč 17:16, Dol : Sevnica 22:19, B skupina — Slovenj Gradec : Rudar 22:13. Za tretje mesto Rudar : Radeč 22:17 in za 1. mesto Slovenj Gradec : Dol 23:15.

Ekipe dolskih rokometarjev je po vsej verjetnosti uspela ostati med tistimi moštvami, ki bodo v prihodnji sezoni tekmovali v drugi republiški ligi. Dolani so tudi v drugo premagali vrstnike iz Dobove, kar jim je po vsej verjetnosti zadostovalo, da so prehiteli omenjeno ekipo in v končni razvrstitvi osvojili 10. mesto. Sicer pa velja ugotoviti, da so Dolani proti koncu prvenstva igrali vse bolj in postajali vse trši nasprotnik tudi za ekipe iz vrha prvenstvene razporednice. Tako so v zadnjem nastopu v gosteh dodobra namučili prveke — rokometarje Ormoža, ki so komaj, komaj strli odpor borbenih gostov. Ormož je na koncu zmagal z 24:20.

Akcija, ki so jo pripravili mladi iz OO ZSMS Kolonija — Studenice : »Maraton — 92 ur nogometa« je kot vse kaže uspela. V skoraj štirih dneh igranja malega nogometa se je pred številnimi radovedneži zvrstilo 24 igralcev, ki so skupaj dosegli kar 2480 zadetkov. Končni izid, ki je bil mimogrede povedano, nepomemben, se je glasil 1241:1239 v korist ekipe, ki je nastopila pod imenom Rudar — nasprotniki so igrali pod imenom Bratstvo. Največ zadetkov, kar 313 je dosegel Iztok Pintar. Če je to, kar se tiče dolžine igranja, rekord ali ne — ne vemo. Prav gotovo pa je, da toliko ljudi na Nasipih še nismo videli kot tokrat, ko so na zaključni prireditvi nastopili člani skupin »Čudežna polja, iz Maribora in »Rendez vous« z »O ne Chery«.

Cilj vsakoletnih občinskih TRIM iger je vključiti čimvečje število delovnih ljudi in občanov v organizirano obliko rekreativnega tekmovanja, katerega cilj je sprostitve in popolnitev prostega časa. Kaže pa, da zanje vsaj letos ni pravega zanimanja. Če tudi je organizator — ZTKO, podaljšal prijavni rok za več kot mesec dni, pa se je za tekmovanje v devetih panogah prijavilo vsega 75 ekip kar je kar 36 manj kot lansko leto. Upamo lahko le, da bo vsaj osip manjši kot je bil preteklo leto ko je tekmovanje sklenila le dobra polovica prijavljenih ekip.

Igralkice Kemičarja (mladinke) so za konec sezone dosegle še en izjemen uspeh. Na državnem ekipnem prvenstvu v Čoki so osvojile sicer drugo mesto za ekipo Vojvodine, ki pa je nastopila z reprezentančno vrsto pokrajine in bila zaradi tega na zadnji seji Predsedstva NTZ Jugoslavije diskvalificirana, vsi njeni rezultati pa razveljavljeni. Kemičar je tako povsem zaslužen osvojil prvi naslov v konkurenci mladink ekipno. Naslov državnih prvakinj so priigrale: Vesna Ojsteršek, Polona Novak in Tanja Padev.

Ja za konec pa še tale informacija. V okviru športnih prireditev, s katerimi bomo popestrili letošnje praznovanje občinskega praznika, Dneva rudarjev in Dneva borca, sodi tudi turnir v malem nogometu. Predtekmovanje bo v nedeljo 24. t. m. na igrišču za Savo, finale pa štiri dni kasneje na igrišču OŠ na Dolu. Če se še niste, se lahko še prijavite na naslov: Zveza telesnokulturnih organizacij Hrastnik, C. 1. maja 61, ali telefon 814-554.

Aktualnosti s področja športa in rekreacije je tudi tokrat zbral, po svoje uredil in zapisal — J. Premec.

Naši obrazi

So ljudje, ki z ničemer ne vzbujajo zanimanja ljudi okrog sebe. Tihi so in mirni, med množico jih ne bi opazili, tudi na cesti se ne bi ozrli za njimi. Svoje delo opravljajo molče, dobro, le kdaj pa kdaj malo zagodejo, človek bi rekel za sprostitev živcev. Težko je prodreti do takih ljudi. Ko pa v njih vzbudiš zaupanje, vero v človeka, pokažeš svoje zanimanje, se stvar obrne za 360 stopinj. Odprejo se kot makov cvet sredi polja. Ena takih ljudi je tudi moja današnja sogovornica.

HILDA KOPRIVC

Nehote se mi je celo uro, ko sva se pogovarjali vsiljevalo vprašanje: Zakaj vedno ene in iste ljudi tepe usoda?

Mama je bila šivilja, oče krojač. Dvoje otrok se jima je rodilo. Prvorojenka je bila Hilda, dveletna je dobila bratca. Lahko bi rekli — in živeli so srečno, če... Da, če se ne bi že po nekaj letih napovedala vojna. Za takrat osem letno dekletce je to pomenilo nekaj novega, sicer nedoločenega, ki pa je mogoče prav zato pognalo strah v kosti. Doletela jih je usoda številnih slovenskih družin — izselitev v koncentracijsko taborišče. S tisto culo, ki jo je uspela in smela pripraviti mama v eni uri, so se februarja 1942 priključili transportu za Nemčijo. Otroka sta smela z mamo, očeta so ločili od njih, ker je bolehal za tuberkulozo.

Sklenila je roke v naročju, oči je uprla v nasprotno steno, kot bi se pred njo odvijal filmski trak. So stvari, ki se ti vtisnejo v spomin, čeprav si bil majhen, ko si jih doživel. Veliko nemških stanovanj, kinodvoran in drugih prostorov je pospravila v tem času. Delati je moral vsak, dela ni nikoli zmanjkalo. V enem od taborišč, zamenjali so štiri, je pod nadzorstvom nun pletla volnene nogavice. Na to taborišče nima slabih spominov. Dosti grše kot z našimi ljudmi so delali s Čehi in Poljaki, se spominja.

Tri dolga leta in pol, v katerih se je dobro naučila nemško. Velikokrat je to prav prišlo. Taborišče so osvobodili Francozi, ki so otrokom kdaj pa kdaj stisnili v roko tudi tablico čokolade. Oktobra 1945 so smeli domov. Čeprav niso vedeli, kaj jih čaka,

je bilo veselje nepopisno. Vsi so preživeli, to pa je v tistih časih pomenilo največ. Transport odprtih živalskih vagonov se je tri dni pomikal proti domu. Jasno, da je brilo, toda vlak je peljal domov! Pobirali so zmrznjena jabolka. Kdo bi takrat pomislil, da ti lahko škodujejo, saj so zrasla na rodni tleh.

Za kratek čas so se vrnili v rodno Svibno. Spet je zadrdral šivalni stroj. Za šivanje moške obleke sta starša zaslužila 10 par. Kdo bi vedel, koliko je to takrat pomenilo, prav veliko najbrž že ne. V osvobojeni domovini pa je otroka čakala tudi šola. Težko sem se privadila, pravi, kot bi se želela opravičiti, saj sem več znala nemško, kot pa slovensko.

Državna posestva, ustanovljena kmalu po vojni, so terjala pridne roke. Na ta način bo lažje prehraniti družino, kot s šivanjem, sta sklenila starša, in preselili so se v Hotemež. Med počitnicami se je tudi za 13-letno deklico našlo delo na polju. Plača je bila sicer manjša, kot za ostale delavce. Dobil pa si občutek, da si lahko koristen. Tudi po končani osemletki je še nekaj časa delala na polju. Od jutra do večera, kakor je kazalo delo. V tistih časih niso gledali, kdaj bo potekel delavnik, temveč kdaj bo delo opravljeno. Oče je bil v tem času tudi grobar, vsak dinar je prav prišel. Nimalokrat se mu je pridružila pri tem delu. Prav korajžno dekletce je morala biti, da se je lotila tudi tega, res moškega dela.

Od vojne je v krajih in gozdovih okrog Hotemeža ostalo veliko municije. Nevarnost je prežala na vsakem koraku. Usoda je spet stegnila svoj prst in se maščevala za radovednost njenemu 13-letnemu bratu. Oslepel je, tudi desne roke ni bilo več.

Na železniški postaji v Zidanem mostu so potrebovali kurirja in telefonista. Uspelo ji je dobiti to delo. Bilo je nekaj novega. Zelo rada sem imela to delo, poudari. Oči se ji pri tem kar zasvetijo, končno se na njenih ustnicah pojavi nasmeh.

16-letna je prvič odšla v brigado. Delali so na trasi ceste Podnart—Kropa in pomagali pri gradnji Železničarskega doma v Gorjušah. Leto kasneje je bila v brigadi na avto cesti Zagreb—Beograd. Vsi smo hoteli biti najboljši. Nikomur ni bilo mar za žulje, ki jih ni bilo malo, saj samokolnic, lopat in krampa res nismo bili vajeni vsi. Kljub temu je bilo lepo. Jugoslavija v malem je bila to. Ne glede na narodnost, veroizpoved ali izobrazbo, vsi smo bili delavci, ki

nam je bil edini cilj, da delo dobro in pravočasno opravimo, se ji spomin vrača v tista pozna štirideseta leta.

Že skoraj dve leti je bila kurirka in telefonistka, ko so jo obvestili, da bo morala poiskati delo drugje, ker se ni polnoletna. Zakaj ji o tem prej ni nihče nič omenil, ni razmišljala. Razmišljala je le o tem, da mora stran, pustiti delo, ki jo veseli, ki ji je obenem pomenilo tudi razvedrilo.

Poiskovala je srečo v »Peti« Radeče in uspelo ji je. Pri njih je ostala celih 12 let. Marsikaj se je zgodilo v teh letih, tudi lepih stvari. Teta iz Amerike je vedela v kakšnih razmerah živijo: sobica in kuhinja, skupno stranišče, oče bolan, brat invalid... Poslala je denar, za katerega so si v Radečah kupili svojo hišo. Prvič na svojem! Dogodek opisuje, kot bi ji nekdo podaril palačo. V njej je imela svoj kotiček, v srcu pa veliko dobre volje. V tej hiši je slepega brata učila brisati prah, pospravljati, skratka opravljati gospodinjska dela. Z veliko volje ji je uspelo, oba sta bila zadovoljna. Našla si je življenjskega sopotnika in 1960 sta se jima rodili Viola in Zvonka. Veliko dela in skrbi prineseta dva majhna kričaća nankrat v hišo.

Na moževo željo so se dve leti kasneje preselili v Hrastnik, v stanovanje, v katerem živi še danes. Zaradi majhnih otrok je ostala doma. Takrat je tudi pri njih začel drdrati šivalni stroj. Vse kar si znal sam narediti, ti je prav prišlo, je dejala. Mož je pustil službo, odšel po svojih poteh. Brez denarja, sama z dvema majhnima otrokoma, to pa ne bo šlo, če si še tako iznajdljiv, je razmišljala. Zato je 1969 vprašala za delo v Sijaju. V hiši pri Birtiču, ki je danes ni več, je sedla za šivalni stroj. Večina asortimana je imela v tistem obdobju tekstilne senčnike. Lepo delo je bilo to, ugotavlja. Asortiman se je iz leta v leto spreminjal, senčnikov je bilo vedno manj. V novi montaži, tam kjer je sedaj vzorčna soba, je zato šivalni stroj zamenjala za klešče in izvijač. Postala je monterka. Koliko lestencev, pend, plafonjer in drugih svetilk je šlo od tistega časa že čez njene roke?

Čeprav pri delu sedi, ni vedno lahko. Roke precej trpijo. V zadnjih nekaj letih si sicer pomagamo s pnevmatskimi izvi-

jači, vendar jih ne moreš uporabiti za vsako delo, mi razlaga. Prihajajo pa tudi leta, ko moči, kljub dobri volji že počasi upadajo. Natančno delo je to.

Ko je lestnec gotov, moraš biti tudi sam zadovoljen z njim. Rada imam svoje delo, čeprav ne gre vse tako, kot bi si človek želel. V zadnjem času ji nagažajo oči. Solzijo se ji in zdravnik pravi, da bo potrebna operacija. To je pri delu ovira. Včasih je treba v bolnišnico, čeprav veš, da bo potem kuverta ob mesecu tanjša, potarna. Včasih se zgodi, da kakšen dan ne doseže norme. Precej visoke so za nekatere ženske mojih let, omeni mimogrede. Ob koncu meseca pa je bil dosežen rezultat doslej še vedno nad 100, pove z veseljem. Treba je pač v začetku tedna, ko si še spočit narediti največ kar se da, ob koncu tedna so roke že preveč utrujene, da bi lahko naredil kolikor bi sam želel. Upa, da bodo s ponovno preselitvijo montaže tudi pogoji dela nekoliko boljši. Večino starejših delavk moti slab zrak iz lakirnice in prepah. Saj vemo, poudari, da se ne da dosti pomagati, ampak starejši smo, bolj smo občutljivi za vse.

Pripoveduje mi, da po delu rada seže po ročnih delih, da še vedno zašije tudi kaj novega. Ima dve letnega vnučka, ki je sicer v jaslih, pri stari mami pa vedno najde varno naročje, ona pa pri njem tudi marsikakšen vesel trenutek. Rada ima naravo, hodila bi na izlete, a kaj ko je toliko stvari, ki so bolj potrebne.

Njena največja neizpolnjena želja je stanovanje, garsonjera pravzaprav. Hiša v kateri stanuje je stara, stranišče je nadstropje nižje, na hodniku, ki ga večkrat zalije voda. Kopalnica? Ne, te pa v življenju še ni imela, čeprav si jo zelo želi.

Še leto, dve in lahko bo šla v pokoj. Saj ne da si tega želim, ampak čutim, da ne morem več toliko narediti, kot bi želela, kot od mene pričakujejo. Treba bo dati prostor mlajšim, pove kar nekam žalostno. Da bi le imeli dovolj dela in da bi mi zdravje bolje služilo, si je zaželela ob koncu. Jaz njenim željam dodajam: da bi se tudi za vas v tem času našla majhna garsonjera, saj navezadnje tudi za dežjem vedno posije sonce. Čas bi bil, da bi se tudi vam enkrat nasmehnila sreča.

Joži Umek

PREKLIC IZKAZNIC

Veljavnost izkaznice za izplačilo OD preklicujejo:

Janja Sedlar, DSSS, Trg borcev NOB 17, Dol pri Hrastniku,

Milka Kojić, TOZD proizvodnja steklenih izdelkov, Podkraj 6, Hrastnik,

Aljana Muhvič, DSSS, Ulica prvoborcev 25, Hrastnik,

Polda Hlastan, DSSS, Za Savo 9, Hrastnik,

Boris Mokotar, TOZD proizvodnja steklenih izdelkov, Krnice 4, Hrastnik.

Novo v knjižnici Hrastnik

Madelaine Brent:

V ZNAMENJU TIGROVIH OČI

Napeta zgodba, polna skrivnostnih in nenavadnih dogodivščin, iz konca prejšnjega stoletja, dogaja se deloma na Kitajskem, deloma v Angliji.

Šesnajstletna Lucy Waring, hči angleških misijonarjev, rojena in vzgojena na Kitajskem, postane zgodaj sirota. Zato mora sama voditi misijon, ki nudi zavetje petnajstim kitajskim sirotam. Razmere so težke in da bi prehranila svoje varovance, mora Lucy celo krasti. Zaradi tega se znajde v zaporu, kjer spozna nenavadnega moža Nicholasa Sabina, ki ga je mandarin obsodil na smrt. Nicholasu se dekle, ki ji preti, da ji bodo odsekali roko, zasmili, zato podkupi stražarja, da jo izpusti. V zameno jo poprosi, da se z njim poroči, da bi njegovo imetje, ki ga ima v Angliji, ne prišlo v neprave roke. Tako se začnejo dekletove nenavadne dogodivščine.

Preseli se v Anglijo k lordu Greshamu, ki želi imeti ob sebi kitajsko govorečo angleško dekle, da bi mu pomagale razbrati skrivnostne verze, ki opisujejo, kje je skrit zaklad, ki sta ga pred leti pustila na Kitajskem njegov oče in očetov prijatelj in sosed Falcon. Sedaj skušata družini vsaka po svoje najti ta zaklad in Lucy odkrije, da je iz istih razlogov prišel na Kitajsko tudi njen mož, za katerega misli, da ga je mandarin dal usmrtiti. Največje presenečenje doživi, ko se Nicholas živ in zdrav pojavi v Angliji in jo kot ženo vzame k sebi. Lucy razkrije skrivnost zagonetnih verzov, ponovno se vrne na Kitajsko in to ravno v nevarnih časih boksarske vstaje (leta 1900). Skupaj s svojim možem najde zaklad in vse se srečno razplete. Knjiga je napisana zanimivo in bo bogato zadovoljila vsakega bralca, ki rad prebira tovrstno literaturo, saj opisuje tako različni deželi, kot sta fevdalna Kitajska in viktorijska Anglija.

Vinko Trinkaus:

ZEMLJA

Kmečka tematika je bila v slovenski književnosti dolgo časa v središču pisateljske pozornosti. Od Jurčiča do sodobnih socialnih realistov se je v njej zvrstila vrsta markantnih podob, situacij in likov, ki so značilno predstavljali ne samo kmečko ampak tudi splošno slovensko življenje svojega časa. V naših dneh se je njen delež nekoliko skrčil na račun urbanega okolja, kar seveda ne pomeni, da na vasi ni več problemov, ki se dotikajo jedra našega skupnega bivanja.

O njih zgovorno pripoveduje novi roman našega rojaka Vinka Trinkausa »Zemlja«. V njem je pisatelj upodobil slovensko vas v krčih sodobnega preslojevanja in oblikovanja novega odnosa do zemlje, ki je nekdanjim rodovom pomenila temelj življenja, današnjim pa vse bolj postaja zgolj sredstvo za preživetje. V romanu se srečujemo z zapletenimi človeškimi problemi, ki jih porajajo spremembe produkcijskih sredstev, zdravstvo, komercializacija življenja itd.

Osnovna zgodba se razplete med očetom Antonom, ki je s svojo ljubeznijo obrnjen k tradiciji in zemlji, zaradi katere je v mladosti žrtvoval osebno srečo, in sinom Boštjanom, ki v vztrajanju na kmetiji ne čuti drugega kot dolžnost, kateri se kljub dobrim namenom in volji ne more podrediti in odide v mesto za boljšim in lažjim kruhom. Okrog teh dveh središčnih postav je nanizana vrsta drugih, ki značilno opredeljujejo in ilustrirajo aktualno situacijo: mati Kristina, ki ob Antonu in zaradi zunanjih okoliščin ni mogla uresničiti svojih sanj o mogočni gospodarici, hči Lenka, ki je svojo srečo že zgodaj poiskala v mestu, dve Boštjanovi ljubezni, Vera, ki si želi ostati na kmetih, in bolj poslovno praktična zdomska Frida, ki si išče bogastvo v hitrih, marsikdaj tudi sumljivih poslih. Okrog teh glavnih oseb se vrtila še cela vrsta likov, ki se vsak po svoje prilagajajo novim razmeram.

Pisatelj je s tem tekstom ustvaril razgibano podobo slovenske vasi z vsemi njenimi nasprotji in navzkrižji, ki jih na koncu zaključuje z vprašanjem: življenje resda teče naprej, toda kam?

DIVJAD

Dobri poznavalci in ljubitelji narave, med katere sodijo poleg naravoslovcev predvsem lovci, štejejo med divjad tiste vrste na prostem živečih sesalcev in ptic, ki so zaradi svoje velikosti, moči, lepote in pomena za člove-

kovo preživetje med vsemi vrstami divjih živali še posebej zanimive. Nekatere med temi živalmi so danes še vedno zelo pogoste, druge so iz različnih razlogov bolj ali manj ogrožene, tretje pa so že tako redke, če ne že docela iztrebljene, da je ostal živ samo še spomin nanje.

Pričujoča knjiga, ki so jo pripravili uredniki založbe Mladinska knjiga iz Ljubljane v sodelovanju s člani lovskega fotokluba Diana, zgovorno pripoveduje o vseh teh živalih. Torej o tistih, ki jih z malo sreče lahko srečamo med sprehodom po gozdu ali polju, o drugih plašnih nočnih lovcih, pri katerih moramo imeti že veliko več sreče in izkušenj, pa tudi o divjadi, ki jo poznamo samo še kot nagačene trofeje ali se jih spominjajo kvečjemu še najstarejši lovci.

Knjiga »Divjad« tako sega na tri med seboj povezane področja: govori namreč o življenju divjadi na našem ozemlju, o naravnem okolju divjadi na Slovenskem in o odnosu med človekom in divjadjo.

Uvodni prispevek zanjo, živ dokaz letnega kroženja življenja v naravi z naslovom »Pesem narave« je napisal Tone Svetina. Sledi zanimiv sestavek »Človek-lovca«, v katerem Janko Perat popelje bralca skozi zgodovino lova, od pradavnih časov, ko se je človek z lovom še preživljal, do naših dni, ko so lovci postali tudi ohranjevalci in varuhi narave. Zanimive so tudi spremljajoče ilustracije, ki prikazujejo vlogo in pomen lova, kakor ga je v različnih obdobjih upodabljala likovna umetnost.

no 20 jih je bilo; od tu pa naprej preko Slatnega in Krištan dola na Marno. Dolga je bila naša kolona, saj je bilo vseh pohodnikov več kod 70. Pri spomeniku so naši taborniki izvedli kratek kulturni program, o dogodkih med vojno na tem področju, veliko zanimivosti in še neznanih stvari nam je povedal prvoborec tov. Jakopič, ki je ljubeznivo in rad odgovarjal na naša vprašanja in potešil našo radovednost.

Maj smo zaključili z akcijo klubovcev, ki so zadnjo nedeljo v maju uredili ploščo pred šolo na Kalu, tako da je prostor nared za letni propagandni tabor in sodelovanje medvedkov, čebelic, tabornikov in tabornic pri nošenju in sprejemanju kurirčkov torbice.

Že 10. junija nas čaka organizacija področnega mnogoboja za MČ. Vse ekipe še posebno pridno trenirajo discipline, za katere smo na odredovem tekmovanju ugotovili, da lahko dosežemo boljše rezultate. Bolje se boino odrezali, več možnosti bo, da tekmujemo tudi na republiškem mnogoboju konec junija.

Šolsko leto bomo tudi letos zaključili s propagandnim enotenskim taborom na Kalu. Stabilizacija se pri nas še kako pozna, zato bo verjetno letos še skromnejše kot v preteklem letu. Vzdružja na taborjenju in naših večerov ob tabornem ognju pa nam finančne težave ne bodo vzele. Prepričani smo, da bo tudi letos prav prijetno in če vas bo pot konec junija slučajno pripeljala na Kal, obiščite nas.

Običajno so naše aktivnosti med počitnicami mirovale, za letos smo se odločili drugače. Klubovci za Dan vstaje, ki je obenem tudi praznik naše DO, pripravljamo pohod iz treh smeri na prizorišče proslave v Gorah. Vsak udeleženec pohoda bo na startu dobil kontrolno kartico, do končnega cilja bo moral mimo treh kontrolnih točk. Na cilju pa bo vsakega pohodnika čakala majhna nagrada. Želeli bi, da bi pohod postal tradicionalen, da pa bi to lahko bil, je odvisno predvsem od udeležbe. Zato vas vabimo, priključite se nam v čim večjem številu. Obljubljamo, da pot ne bo težka, hoja po gozdu je prav prijetna. Marsikdo je to že pozabil, saj smo se zadnja leta v Gore vozili z avtomobili. Na sami prireditvi se vam bomo predstavili tudi s svojo dejavnostjo, lahko pa boste tudi sami preizkusili svoje spretnosti. Se enkrat vas vabimo, s taborniki je lahko prav prijetno. Joži Umek

Taborniške novice

Aprilsko in majsko nestanovitno vreme sta jo marsikomu zagodila in prekrižala načrte. Vendar ne tudi tabornikom. Ne, ne, nič posebnega nismo, verjetno smo imeli le malce sreče. »Pod streho« smo uspeli spraviti vse aktivnosti, ki smo jih začrtali v programu.

22. aprila smo praznovali, dan tabornikov je bil takrat. Slo je bolj za delovno praznovanje, saj so se vodi med seboj pomerili v disciplinah mnogoboja. Pravo praznično vzdušje je zavladalo šele ob svečani zaobljubi. Želeli smo si več obiskovalcev. Verjetno so se ustrašili dežja, ki je po malem škropil, vendar nas ni pregнал. V skrajnem primeru bi se itak lahko umaknili pod platnene strehe.

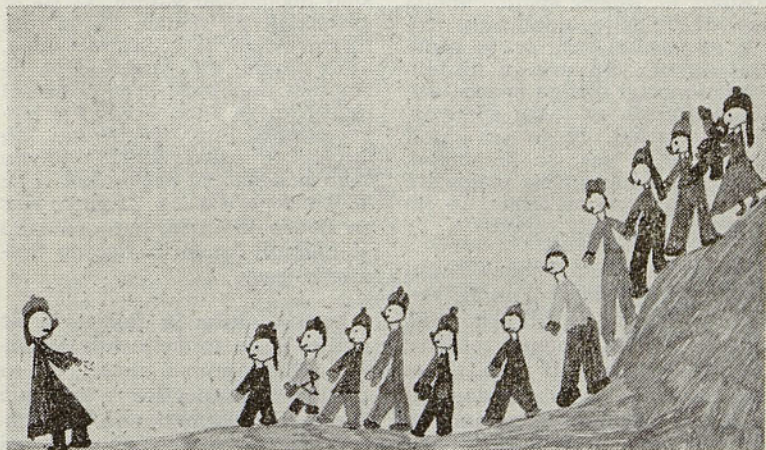
Tudi 26. aprila je bilo slovesno. Ta dan smo na letni konferenci ZZB NOB Hrastnik podpisali listino in se s podpisom obvezali, da bomo ohranjali, razvijali in prenašali vrednote NOB in revolucije v našo dejavnost. Navsezadnje to ni nič novega, s podpisom bo naša obveza le še trdnjša.

Sprejem štafete mladosti 12. maja je bil za nas letos nekaj posebnega. Naši taborniki so jo prvič v zgodovini ponesli mimo našega doma. Kot vsako leto pa smo sodelovali tudi pri sprejemu na centralni proslavi.

Na muhasto soboto 19. maja so se vsi vodi v Dovcah preizkusili v taborniškem mnogoboju.

Kljub temu, da je bil teren nepoznan, so se ekipe kar dobro znašle. Pri tem mislim predvsem na nabiranje materiala za kurjenje ognjev in orientacijski pohod. Res je, da ekipe niso dosegle najboljših rezultatov, res pa je tudi, da so bile to ekipe, ki so tekmovale prvič.

Dan mladosti taborniki praznujemo na prav poseben način. Ta dan namreč odidemo »Po Titovi poti«. Gre za večerni oziroma nočni pohod, ki ga pričnemo na znak radia Ljubljane. Vsako leto obiščemo drug spomenik oziroma obeležje NOB. Letos smo jo od Taborniškega doma do Dola mahnili kar čez gozd. Na Dolu so se nam priključili pionirji tamkajšnje šole, približ-

Naš dopust v Bohinju

Naš sodelavec Ivan Hočevar je v eni prejšnjih števil Steklarja opisal dopust v Bohinju ter priprave za pot na Triglav. Danes pa si preberite še kako je potekal sam vzpon na vrh očaka.

No, planino smo srečno premagali in znašli smo se pod Toščem. Nekaj črnih oblakov se je začelo poditi nad nami, pa tudi zagrmelo je nekje. To imajo vojaki na Pokljuki vaje, smo bili vsi pametni. Ko smo se začeli vzpenjati proti vrhu, kjer se križajo poti s Pokljuke proti Velem polju, pa je že bližje zagrmelo. Tokrat smo le morali priznati, da je grmenje prisotno. Pa tudi rositi je začelo. »To imaš tvoje lepo vreme«, je bila žena pikra. »Kaj morem zato, če nas je ing. Trontelj potegnil«, sem se branil. Hitro so se znašli anoraki, ki so počivali v nahrbtnikih, na naših hrbtih. Pa ni bilo sile, kmalu se je prikazalo sonce in ko smo se bližali Vodnikovemu domu, se je prikazal Triglav, obisan od sonca v vsej veličastnosti. Ko smo napasli oči, smo se v domu odžejali in najedli, nato pa jo mahnili naprej proti Planiki. Šlo je po sreči. Res nas je proti vrhu že pestilo za sapo, a dali se nismo. Končno pod Triglavom. Na njem je mrgolelo planincev, ki so hoteli še to popoldne na vrh. Malo nas je spreletaval srh, ko smo gledali, kako strmo se je treba vzpenjati. Albina pa pravi, da je uživala v tem pogledu, ki pa ni trajal dolgo, ker se je naenkrat pooblačilo, megla se je spustila do tal, in že je začelo močno deževati in treskati. Nam ni bilo hudega, kajti bili smo pod streho, bolj je jezilo tiste, ki so se mokri vračali s pol poti na Triglav. Malo pozneje smo zvedeli, da je strela oplazila neko planinko blizu Dolica (seveda nič točnega in šele doma smo v reviji Jana prebrali, kaj se je dogajalo). Koča na Planiki pa je bila nabito polna. Kar kmalu smo jo popihali spat, ker ni bilo luči, čeprav spanja ni bilo veliko, kajti bilo je precej smeha, pri oknu je neusmiljeno pihalo. Za koncert pa so poskrbele ovce, ki so pod okni pridno blejale:

»Kaj le jedo tu, ko jih je toliko, okoli pa samo kamenje« se je spraševala žena.

Tudi mali Damjan na sosednji postelji ni mogel spati. Mama daj mi baterijo, dobil sem drisko in moram ven, se je naenkrat oglašil. Pol ure ga ni bilo nazaj in drugi dan ga je moj sin, s katerim sta se takoj spoprijateljila vprašal, če je res dobil drisko. »Kje pa«, se je smejal, hotel sem samo ovčke pogledati, ko so tako lepo meketale. To jih imajo za ušesi, ti otroci.

Ko se je začelo končno daniti sem pogledal skozi okno in glej ga no, Triglav je bil lep na vidiku. »Vstati bomo morali«, sem začel priganjati ženo. »Kam se pa mudi«, je bila huda, »saj je oblačno in dežuje in bomo tako odšli kar v dolino.« Komaj

smo jo prepričali, da je lepo vreme. Vse je začelo vstajati, bilo je tudi nekaj Hrastničanov (tov. Urbajs, dva Bočka).

Užmahovi, pa so dobili prostor za spati zunaj doma, v karavli. Bili so že pokonci, slabo prespani, ker je tudi tu manjkalo prostora. Na Triglav pa se nam je tako mudilo, da smo še na zajtrk pozabili. Pozneje nas je žena kregala, da gremo na takšno pot lačni. Potolažili smo jo, da se s praznim želodcem še boljše hodi. Jutro pa je bilo čudovito, kot umito, brez vetra, pač idealno za pohod. Spet smo pogledovali nazaj, posebno ko smo se strmo dvigali in oprijemali klinov ter žičnih vrvi ter se spraševali, kako bo to prenašala Albina. Pa je šlo. Vzpenjali smo se res bolj počasi, po dveh urah pa smo vsi dosegli cilj. Sin Jože je že malo prej pripomnil, da bo nerodno, ko bo treba spremeniti zemljevid, ker bo pač nastalo osmo triglavsko jezero zaradi maminih solz sreče, ko bo na vrhu. Ko smo se znašli pri stolpu, kar verjeti nismo mogli, da je res. Albina je kar obstala in gledala okrog, v očeh pa so se nabirali biseri, čeprav je Jože pozneje spet pripomnil, da jih bo samo za majhno mlako, za jezero pa ne. Resnici na ljubo pa je treba priznati, da je vsak malo ganjen, posebno ko pride prvič na našo najvišjo goro. Tako smo bili veseli, posebno zaradi Albine, (ker smo vedeli kaj ji to pomeni), da smo še krstili pozabili, vse, ki so prišli prvič na goro. Pozneje nam jih je še žena napela, da ji še čestitali nismo k uspehu. Res smo od vsega veselja pozabili, zato pa sedaj ta spodrslija popravljam in vsem v skupini čestitam za prvi vzpon, obenem pa poravnavam dolg, ko sem obljubil, da bom napisal v Steklarja o tem.

Spust je bil malo manj naporen, prav lahek pa tudi ne, saj je hčerki kar ušlo iz ust: »Ali še ne bo te hudičeve poti konec«. Pa jo je bilo in po kratkem počitku in pojedini na Planiki smo se odpravili proti Dolici. Tu smo občudovali gamse, ki so se sprehajali po skalah. To še tudi nisem videla, je vzdihovala žena. »Veš mama, tile gamsi so pa čisto tebi podobni«, spet ni mogel držati jezika Jože. Predno je lahko odprla usta, da bi mu jih napela je hitro dodal: »Ravno tako ponosno se držijo, kot si se ti, ko si prišla na Triglav. Kar za dobro je vzela, nato pa smo jo mahnili čez Hribarice do Sedmerih jezer.

Ludvik, Jože in Darja, ki še držijo linijo in lažje hitreje hodijo, so šli potem naprej, da so priskrbeli prenočišče v koči pri Sedmerih (spomnil sem se namreč, kako smo morali pred leti

po lojtri čisto na vrh, kjer se je trlo planincev in smo bili zloženi kot sardine ter komaj čakali jutra). Ostali pa smo jo mahali počasi, si ogledovali lepo naravo in prišli v dom skoraj 2 uri pozneje. Tu pa smo si privoščili mleko in koruzne žgance, potem pa še dobre postelje, ki jih je priskrbela predhodnica in so se res prilegle. Zjutraj smo se kmalu podali naprej. Mi smo imeli željo, da bi premagali še Komarčo, a ko so slišali našo željo, so bili takoj za to, ter smo jo skupaj mahnili in kar kmalu smo bili pri Črnem jezeru. Poznala se je letošnja suša, ker je bilo precej manj vode, a vseeno enkratno. Nekaj foto posnetkov, pa Komarčo pod noge! Če greš s Triglava, je res bolje v dolino preko Komne, čeprav je skoraj enkrat dalje. Strmo se je treba spuščati in kolena so že kar nekako mehka. Tudi tu je šlo vse po sreči in ob pol desetih smo bili že pri hotelu Savica, se odžejali, najedli, oddahnili, nato pa z avtobusom proti našemu domu. Še en posnetek, potem pa na okusno kosilo, ki nas je čakalo, čeprav ga nismo pričakovali, ker nismo povedali točne ure prihoda. No, Gita je rekla, da je kar vedela, da pridemo in tudi pripravila kosilo. Ker smo ravno že pri kosilu, moram napisati da je

bila hrana obilna, raznolika in predvsem zelo okusna, postrežba pa hitra. Vsa čast osebjem doma.

Počasi se je pooblačilo, ponoči in del drugega dne pa deževalo. Mi smo cilj dosegli, počitek se je pa tudi prilegel, zato nismo nič godrnjali radi tega. Drugi dan smo imeli še poslovnega, zapeli smo dvema Gusteljnom, ki sta praznovala osebni praznik, nato še dvema novopečenima upokojevcema (moja žena in Gustelj Novak), kuharice pa so prinesle še velik krožnik okusno narejenih gob (štorovk), ki so jih ta dan nabrali na Pokljuki Novakovi in Šmit, na čelu z Gito. Toliko gob še nisem videl skupaj. Ko jim je zmanjkalo posode, so nabirali kar v deko in to samo male, za vlaganje.

Kakor vse lepo hitro mine, je tudi to. Naslednjega dne še slovo, stisk rok, obljuba da še pridemo, če ne bo »finančni minister« preskop in hajd proti domu. Svoj dolg sem izpolnil, zato naj končam, saj me je že tako »šef« nekaj ošteval, da bi bil lahk krajši, sedaj ko je kriza za papir. Vseeno pa naj končam z besedami, ki jih je hčerka navdušena nad uspehom, ko smo prišli z vrha, napisala domov mojim staršem: »Hura, osvojili smo Triglav!«

Ivan Hočevar

Po napornem delu je odhod v gore za marsikoga prava sprostitve

Delovne obveznosti so kršili...

Na 5. redni seji disciplinske komisije, ki je bila 15. 3. 1984, je bilo obravnavanih 20 kršiteljev delovnih obveznosti. Od tega je 7 delavcev lažje kršilo delovno obveznost. Od tega je 7 delavcev lažje kršilo delovno obveznost za 3 delavce pa se je postopek ustavil.

Težje so kršili delovne obveznosti:

TOZD proizvodnja steklenih izdelkov

Frida Žlak je večkrat neopravičeno izostala z dela. Disciplinska komisija je v tem primeru upoštevala težak socialni primer in se iz tega razloga odločila za disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 12 mesecev. DO je morala plačati pavšalno odškodnino enodnevnega povprečnega osebne dohodka povečanega za 100%.

Kata Bobonja je 2-krat neopravičeno izostala z dela, zato ji je bil izrečen disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev. DO mora plačati pavšalno odškodnino enodnevnega povprečnega osebne dohodka povečanega za 100%.

Stanka Kepa je 2-krat neopravičeno izostala z dela, zato ji je bil izrečen disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesece. DO mora plačati pavšalno

odškodnino povprečnega enodnevnega osebne dohodka povečanega za 100%.

Hasan Hasič je 2-krat neopravičeno izostal z dela, zato mu je bil izrečen disciplinski ukrep javni opomin. DO mora plačati pavšalno odškodnino povprečnega enodnevnega osebne dohodka povečanega za 100%.

Milan Šunta je zapustil delovno organizacijo. Za ta dan ima neopravičen izostanek. DO mora plačati pavšalno odškodnino povprečnega enodnevnega osebne dohodka povečanega za 100%.

Marko Jularič je 3-krat neopravičeno izostal z dela, zato mu je bil izrečen disciplinski ukrep javni opomin. DO mora plačati pavšalno odškodnino povprečnega osebne dohodka povečanega za 100%.

TOZD proizvodnja svetil

Dafer Babič je 2-krat neopravičeno izostal z dela, zato mu je bil izrečen disciplinski ukrep javni opomin. DO mora plačati pavšalno odškodnino za vsak neopravičen izostanek 5% enomešne osebne dohodka.

Janko Podkoritnik je 2-krat neopravičeno izostal z dela, zato mu je bil izrečen disciplinski ukrep javni opomin. DO mora plačati pavšalno odškodnino za vsak neopravičen izostanek 5% mesečnega osebne dohodka.

Podatke zbrala
Marjana Železnik

ZAHVALA

Ob smrti našega brata in strica

MATIJE RAKA

se iskreno zahvaljujemo godbi in pevcem Svobode II, za znancem in vsem ki ste na njegov grob položili cvetje ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujejo: družina Rak, družina Udovč ter ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta

ANTONA GRILA

se iskreno zahvaljujemo, pevcem in godbi Svobode II, govornikom za poslovljne besede, župniku za opravljen obred, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje.

Iskrena hvala.

Žalujejo: hčerka Milka z možem, Mici, snaha Milena ter vnuk Franci z družino

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene in mame

ELIKE EMERŠIČ

se iskreno zahvaljujemo godbi in pevcem Svobode II za žalostinke, govorniku za poslovljne besede in vsem, ki ste na njen grob položili cvetje ter jo spremlili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi zakoncu Alojzu in Vikici Šunta za njuno nesebično pomoč.

Žalujejo: mož Milan, hčerke Breda, Jolanda in Klotilda z družinami

ZAHVALE

Izmeni Zorenč — Miklič — Dragi sodelavci!

Peklar! Napočil je čas, ko sem se moral tudi jaz posloviti od svojih sodelavk in sodelavcev, s katerimi sem preživel toliko lepih pa tudi težkih trenutkov.

Ob odhodu v pokoj ste me presenetili s prelepimi darili in prijaznimi poslovljnimi besedami. Ta darila me bodo vedno spominjala na vas drage sodelavke in sodelavci.

Vsem še enkrat prirčna hvala!

Pri nadaljnjem delu pa vam želim še veliko delovnih uspehov.

Vaša Milka Žnidar

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem DSSS in kot tudi ostalim v temeljnih organizacijah za dragocena darila ter izrečeno pozornost, katera me bodo še vrsto let spominjala na vas.

Istočasno vam želim še mnogo delovnih uspehov, zdravja ter medsebojnega razumevanja.

Srečno!

Jože Kralj

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v brusilnici, za prelepa darila, ki me bodo vedno spominjala na vas. Še posebej hvala tisti izmeni, na kateri smo bile vedno skupaj. Vnaprej pa vam želim veliko delovnih uspehov, sreče in medsebojnega razumevanja.

Celotnemu kolektivu pa prav tako želim veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Mari Gračner

Vsem sodelavkam in sodelavcem slikarnice in satinirnice se zahvaljujem za prelepa darila, ki ste mi jih poklonili ob odhodu v pokoj in ki me bodo vedno spominjala na vas in na lepe trenutke, ki sem jih prebila v vaši družbi.

Vsem se še enkrat zahvaljujem in vam želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Vida Plazar

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem na izmeni Peklar — Miklič-Zorenč za prelepa darila, ki mi bodo nadvse drag spomin na vas in na čas, ki smo ga preživali skupaj. Iskrena hvala tudi tov. Vidi Kumer.

Celotnemu kolektivu Steklarne-Sijaj pa želim še naprej mnogo delovnih uspehov.

Anton Peršič

Iskrena hvala sodelavkam in sodelavcem in vsem, ki ste mi poklonili čudovito darilo in pripravili lepo slovo, ko sem odhajala v pokoj. Želim, vam da bi v bodoče dosegali čimveč delovnih pa tudi osebnih uspehov.

Slavi Šmerc

Iskrena vam hvala za izkazano pozornost in lepa darila, ko sem se poslovila od vas in kolektiva ter odšla v pokoj. Zelo sem bila presenečena in ganjena ob tolikšni vaši pozornosti do mene. Vsa ta darila me bodo vedno spominjala na vas in na leta, ki smo jih skupaj preživali ob delu.

Celotnemu kolektivu želim še veliko delovnih uspehov.

Alojzija Povše

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam na izmeni tov. Haberla za prelepa darila, ki mi bodo nadvse drag spomin na vas in na čas, ki smo ga preživali skupaj.

Delavcem DO Steklarna-Sijaj Hrastnik pa želim še veliko delovnih uspehov.

Oskar Maurer

Drage sodelavke in sodelavci izmene tov. Bičaniča!

Po dolгих letih skupnega dela je tudi zame napočil trenutek odhoda v pokoj. Težko se je posloviti od sodelavk in sodelavcev, s katerimi sem preživel vso delovno dobo.

Zahvaljujem se vam za besede, ki ste mi jih izrekli ob slovesu ter za darila, ki ste mi jih poklonili.

Še enkrat iskrena hvala vsem sodelavkam in sodelavcem notranjega obrata in pregledalk izmene tov. Bičaniča.

Kolektivu DO Steklarna-Sijaj pa želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Mirko Zaletel

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam v skladišču gotovih izdelkov iskreno zahvaljujem za prirčno slovo in dragoceno darilo, ki mi bodo drag spomin na leta, ki smo jih v delu preživali skupaj. Posebej se zahvaljujem še skupini Durmišević.

Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Justi Robič

Vsem pregledalkam avtomatske proizvodnje stekla se iskreno in najlepše zahvaljujem za podarjeno darilo in prelep šopek rož, s katerimi ste me močno presenetile.

Še enkrat lepa hvala vsem. Vodja izmene Anton Lipar

Vsem sodelavkam in sodelavcem v komercialnem oddelku se najlepše zahvaljujem za darilo, ki ste mi ga poklonili, in ki mi bo v trajen spomin vas vseh.

Nena

Iskreno se zahvaljujem vsem stanovalcem samskega doma Podkraj 70 a za krasno darilo, katerega ste mi poklonili ob dnevu žena. Vedno me bo spominjalo na vas dragi stanovalci.

Posebno se pa zahvaljujem organizatorjema za pozornost. Še enkrat iskrena hvala.

Anica Prah

Nagradna križanka

6	PREBIVA- LEC BAL- KANSKE DRŽAVE	RIMSKI HIŠNI BOG	LUKA V IZRAELU	DEL SUKNJIČA	DAYNO MESTO V SEVERNI AFRIKI	ČRESLOVINA, STROJILO	NAJVIŠJA GORA TURČIJE	6	PREKO 90% NAGNENA GORSKA STENA	NIZOZEM- SKI ARHI- TEKT	KRAJ V ZASAVJU Z VELIKO TOVARNO STEKLA	OLIMPIJ- SKE IGRE	HLOD	JOD	RIMSKA LJUBLJANA	SESTAVIL: KARLI DREMEL	STARO- RIMSKI POZDRAV	OČESNA MREZNICA	NOVEJŠE GORIVO ZA KURJENJE STEKLAR- SKIH PEČI
NAZIV ZA PRVO STEKLARNO NA NAŠIH TLEH							OBMOČJE, KJER SO SE POSTAVILE PRVE GLAZU- TE PRI NAS									NEMSKO-FRAN- COSKI SLIKAR (HANS)			
IZDELO- VALEC RAKET							ZAČETNIK NAJSTAREJ- ŠE RUSKE DINASTIJE						SLOVEN.KARL KATURIST (MILAN)						
SREDIŠČE HRVAT- SKEGA ZAGORJA							TUJE ŽEN- SKO IME					NARAMNIKI Z OZNAKO ČINA V JLA							
							VZKLIK PRI BIKO- BORBAH					EVROPIJ							
6	PREDHODNI- CA HRAST- NIŠKE STEK- LARNE (ZGR.L.1990)	PRIPOMOČ- KI ZA OPI- RANJE	VOJAŠKI KRUH	MESTO V SOVJ.ZVEZI, PREJ VJATKA						ST.GRŠKA BOGINJA MESECA							IVAN MINATTI		
				LETOPIŠ						INOZEMKA							IGRALEC ULAGA		
IZRAZ ŽALOSTI				JAPONSKI DROBIŽ						ERNEST PETRIN							SPODNJI DEL POSODE		
VSTAJA, PUNT					GLASBENO ZNAMENJE, GLASKA	SOTESKA						DROG V KOZOLCU	PEVKA ŠTEFOK	POŽETA NJIJA	HOLANDSKO MESTO				
						DOKAZ O ODSOTNOSTI NA KRAJU ZLOČINA									GORA V JULIJCIH				
IT. PEVKA, AL BANOVA SOPROGA							REKA V BURMI	OPOJNA SESTAVINA TOBAKOVH LISTOV	ŠTIRIOGLAT NOSILNI STEBER									POLITIK SIHANUK	LETNA PLA- CA VLA- DARSKIH ROBBIN
										MANJŠA KANTATA									
ŠIROKO OBROČNO KRILO										SLAMICA									
PRVOTNO GORIVO ZA KURJENJE STEKLAR- SKIH PEČI					STARO NA- SELJE V ARGOLIDI						CILJ STRELCEV						OTTO PRE- MINGER		
											OSKAR NEDBAL						MESTO V ITALIJI (VIDEM)		
KISIK		ŽENSKO IME	SVETNI ČLOVEK	ANTIČNO RAČUNALO					ŠPANSKA PREDIGRA					DELO PREKO POLNEGA DELOVNEGA ČASA					
				MOZOLJA- VICA					VODJA: ZLASTI V ZDA										
VZGOJNI ZAVOD					SLOVENSKI GLED.+FILM. IGRALEC							DEL TEDNA	SLUŠNI ORGAN			ŽLAHTNI PLIN			
					GERMANSKI OREL											GROBO DOMAČE SUKNO			
PODLOŽNIŠ- KO DELO V FEYDALIZMU						NAJMANJŠI SNOVNI DELEC					VRATA						FILMSKA IGRALKA LUPINO		
GRŠKI OTOK V SARONSKEM ZALIVU						LAHKO- ATLETSKI REKVIZIT					REDKO MOŠKO IME						DEL JEDIL- NEGA PRIBORA		
LOVEC NA RAKE						NAŠA TO- VARNA UR V ZEMUNU					OBLAČILO DOLOČENEGA OBDOBJA						PEVKA PRODNIK		

Med reševalce s pravnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 250 din
2. nagrada 150 din
- 3.—7. nagrada 100 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »STEKLARJA«, 61430 HRASTNIK, Cesta 1. maja 14 do četrtka 28. junija. Pri žrebanju bomo upoštevali samo pravilne rešitve.

REŠITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Dan zmage nad fašizmom, Atene, vlaga, skomina, napad, AERO, Ston, Hor, liana, jagnje, desant, Erler, ani, oblast, t. C.D., Nol, Kai, Corot, Aci, Jera, Andro, era, lak, Lec, Siget, Atik, Scepel, por, Ariovist, E. A., aroganca, čar, Vnu-kovo, Aedon, Tezno, jok, Silen, Eva, eolit, Lvov, Col, kler, slovo, Aare, Aba, fant, amok.

(K. D.)

OBVESTILO

Obveščamo krajane Krajevne skupnosti Steklarna, da smo se 29. 5. 1984 preselili v prostore bivše KS Grajska pot 7 — nad bivšo ambulanto Steklarne. Uradne ure na KS so od ponedeljka do petka od 7. do 11. ure.

Krajevna skupnost STEKLARNA

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v »STEKLARJU« št. 5/84 smo prejeli 55 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada 250 din: Greta Jager,
2. nagrada 150 din: Franc Rot,
- 3.—7. nagrada 100 din: Ervin Oplotnik, Stanko Pušnik, Franc Rot, upokojenec, Majda Vozlič, Jože Godler.

Anekdota

Dumas je na starost trpel zaradi srčne bolezni. Ko se mu je stanje spet poslabšalo, mu je zdravnik predpisal mirovanje in posteljo. Ker je dobro poznal slabost svojega pacienta, je na kraju še pripomnil:

»In predvsem nobene bolniške sestre pod petdesetimi leti!«
»Ampak, dragi doktor,« je vzdihnil Dumas, »dovolite mi vsaj dve po petindvajset let.«

ZAHVALA

Drage sodelavke in sodelavci! Po dolgih letih skupnega dela je tudi zame napočil trenutek, ki ga marsikdo težko pričakuje, a ko naposled le pride, ti ni vseeno, kajti težko se je posloviti od delovne sredine.

Zahvaljujem se vam za prelepa darila, ki ste mi jih poklonili in me bodo vedno spominjala na vas, drage sodelavke in sodelavci. Še enkrat iskrena hvala.

Kolektivu DO Steklarne-Sijaj pa želim še veliko delovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

Jožefa Bizjak

ZAHVALA

Dragi moji sodelavci!

Slovo, ki ste mi ga priredili in lepa darila, ki ste mi jih poklonili, me bodo še dolgo spominjala na naše dolgoletno skupno delo, ki je bilo težko, vendar včasih tudi lepo, ker smo si bili res dobri delovni tovariši.

Zato iskrena hvala vsem sodelavcem na izmeni Bičanič. Iskrena hvala tudi brigadi tov. Abrama in tov. Bajde Bruna za posebno pozornost ob mojem odhodu v pokoj.

Vsem članom kolektiva pa želim še mnogo lepih uspehov v nadaljnjem delu.

Franci Drolc

ODBOR ZA OBVEŠČANJE: Marijanca Polzelnik — predsednik, člani: Milan Crnkovič, Janez Ciglar, Jože Drugovič, Jože Godicelj II, Albert Kapelar, Vlado Sebenik in Joža Umek.

steklar
GLASILO DELAVCEV STEKLARNE-SIJAJ HRASTNIK

Izhaja mesečno v 2500 izvodih. Tisk in klišaji AERO — TOZD Grafika Celje. Naslov uredništva: Steklar, glasilo delavcev Steklarna-Sijaj Hrastnik, Cesta 1. maja 14, telefon 814-622, int. 55.

UREDNIŠKI ODBOR: Mili Kobal — glavni in odgovorni urednik, člani: Zdenka Fabjan, oec., Vlasta Justin, Jasna Rižner-Kosm, Dragica Krneta, Majda Krošlin, Alojz Marcen, Ervin Predovnik inž., Ernest Sihur inž., Joža Umek in Franc Vidovič.

Obiskala nas je tovarišica Lidija Šentjunc

V sredo, dne 23. maja 1984 je OK ZSMS organizirala razgovor s tovarišico Lidijo Šentjunc, članico Sveta federacije in našo častno občanko. Razgovor je bil organiziran v počastitev Dneva mladosti.

Tovarišica Lidija je spregovorila o revolucionarni vlogi mladine v različnih obdobjih naše družbe, o nalogah ZSMS in mladine v sedanjem družbenem trenutku.

Razgovora se je udeležilo veliko število mladih, tako da praznega prostora ni bilo,

še celo veliko mladih se je moralo zadovoljiti s stojišči. Organizacija je bila zelo dobra in tako tudi vzdušje v dvorani, saj je tema mladim bila zanimiva.

Tovarišica Lidija je predvsem omenjala obdobje okrog leta 1920—1924. Mladi so se takrat borili za nove družbene odnose. Gibanje se je razcepilo v komunistično in socialdemokratsko. Revirska mladina je dajala ton takratni mladini, organizirano v organizacijo akcijskih čet.

Leta 1924 je Orjuna naredila pohod čez celo Slovenijo v Trbovlje, kjer je prišlo do krvavega spopada, s tem pa je bil onemogočen nadaljnji pohod orjunašev. Cela vrsta mladih ljudi je tedaj začutila, da gre le za obrambo kapitala in velesrbske buržoazije ter njene vojske. Tako je veliko vidnih predvojnih in vojnih komunistov bilo v začetku vključenih v Orjuno, to je bila predvsem sredješolska mladina. Ta pohod jih je streznil in pokazal pravo pot.

Kljub temu se je fašizem v svetu kreplil v drugih oblikah in ogrožal svoboden demokratični razvoj in borbo delavskega razreda.

Z letom 1921 je bila prepovedana KPJ, z Orjuno so prepovedane tudi druge napredne organizacije. KPJ je prešla v ilegalo, kjer odrezana od ostalega naprednega sveta ni pomenila veliko. Razredna borba se je nadaljevala v kulturnih, športnih društvih, manifestacijah so se srečevali in združevali napredni ljudje. V Revirjih je zaprtost bila premagana, dejavnost usmerjena v prebujanje delavske zavesti.

Tovarišica Lidija je bila leta 1932 obsojena na 2 leti zapor v Mitrovici, kjer se je seznanila s takratnimi predvojnimi komunisti kot so Moša Pijade in drugi.

V tem obdobju je bila mladina v Jugoslaviji brez perspektive in ni imela nobene pravice. Takrat je vladala Živkovičeva diktatura.

V teh letih, ko je bila gospodarska kriza, so delovci v Revirjih dosegli, da so delali manj ur v tednu, s tem pa so dosegli, da ljudi niso masovno odpuščali z dela. V teh časih je bil v revirjih strahoten porast tuberkuloznih bolnikov, predvsem med mladimi; celo do 32 % mladine je bolehalo za to boleznijo. Ta leta so bila za mladinsko gibanje zelo težka, ubili so med drugim tudi sedem sekretarjev SKOJ.

Po letu 1933 se skojevske organizacije začnejo organizirati po prihodu Slovenca Lutra. Formiral je prvi PK SKOJ v Sloveniji. Poleg Lutra so bili še tovariši Tomšič, Zihel, Rojc.

Letos praznujemo tudi 50-letnico stavke v revirjih. Takrat je bilo okrog 1800 mladih v revirjih brezposelnih, brez perspektive šolanja. Ta mladina je čakala samo na zaposlitev v rudniku ali v steklarni. Osnovni razlog, da je prišlo do stavke je ta, da je trboveljska premogokopna družba nameravala odpustiti 300—400 rudarjev, skušali pa so tudi znižati mezde delavcem.

Gladovna stavka ni imela samo ekonomskega efekta, ampak tudi ogromen političen uspeh. To je bilo neke vrste streznjenje ljudstva, ki je zahtevalo znosnejše pogoje za rudarje in njihove družine.

Z vključevanjem v kulturne organizacije, kjer so prebirali literarna dela Cankarja, njegovega Hlapca Jerneja, Seliškarja in druge, so skušali osveščati mladino in deloma starejše. To je dalo polet, da je leta 1935 mladina izdajala časopis Mlada pota. Tovarišica Lidija je bila tudi v uredništvu.

Kulturne organizacije Svobode so leta 1935 organizirale zlet v Celju. Glavna parola na zletu je bila narodnoobrambni značaj. Pojavlja se hitlerjanstvo tudi v Hrastniku. V tem času je nemški kapital v hrastniški steklarni prevladal, kjer je imel močno oporo. V Hrastniku so organizirali ves svobodoljubljen Hrastnik. Organizacija je štelala preko 2000 članov.

To je bila šola, da so leta 1941 napredni ljudje pripravljeni dočakali vojno.

V revirjih je hrastniška mladina prednjačila po številu žrtev in pripravljenosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pozdrav štafeti - pozdrav mladosti

Štafeta mladosti je prenočila v OŠ NH Rajka, kjer so jo čuvali mladinci iz cele občine, največja čast je doletela mladince osnovne šole.

Glavni nosilec štafete Branko Majes je štafeto prinesel na oder glavne prireditve na rokometnem igrišču, kjer so jo pozdravili številni Hrastničani.

Naslednjega dne, to je v nedeljo 13. 5. 1984, so štafeto mladosti mladinci Brodarskega društva v spremstvu 14 članov popeljali po reki Savi do Zidanega mosta, kjer so jo izročili laškim mladincem.

Štafeto je nesel tudi Peter Kavzar, član državne reprezentance v kajaku, sicer pa mladinec in član naše delovne organizacije.

(Nadaljevanje)

O organiziranosti med NOB pa tovarišica Lidija ni veliko povedala, ker meni, da je o tem bilo mnogo napisanega in povedanega, saj je tovariš Brečko opisal v svoji knjigi vse vojaške, terenske akcije in vse posameznike s področja Hrastnika, vse od leta 1941 dalje.

Poudarila je, da se premalo zavedamo, da je delavski razred v takratnem obdobju moral hkrati delati in se učiti upravljati. To so bili bivši delavci, kmetje, študentje, ki so morali varovati pridobitve NOB, ker so ves čas obstoja nove Jugoslavije kvizlingi v imperialističnem svetu skušali slabiti Jugoslavijo s propagando zoper njo.

Pa tudi vojne na Bližnjem vzhodu razpihujejo sadistično mržnjo, kar je bilo značilno za ustaše in četnike med II. svetovno vojno v Jugoslaviji.

Pri kvizlingih se pojavlja parola spora-zumništva, da so vsi bili žrtve ne glede, kje in na kateri strani so se med vojno borili. Te misli in idje se žal danes porajajo tudi pri mladini.

Izrazila je željo, da mlada generacija ne bi imela egoističnih teženj, da bi si ljudje med seboj pomagali v težavah. Kritika je padla tudi na revijo Mladina; predvsem na rubriko, ki jo je urejala Zlatka. Povedala je, da je življenje prelepa stvar, da bi začeli pljuvati na človeško lepoto medsebojnih odnosov dveh mladih ljudi. Potrebno je razvijati medsebojno sodelovanje.

Ob koncu je izrazila željo za boljše življenje mladih v bodoče. Naslednje leto je OZN proglasila za leto mladine. Geslo je SODELOVANJE, RAZVOJ, MIR. Jugoslovanska mladina se mora v to akcijo vključevati, dajati akciji smisel.

Mladinci morajo biti nosilci boja za mir in boljše življenje.

Mladi OŠ NH Rajka so tovarišici Lidiji izročili šopek cvetja in izdelke, ki so jih izdelali učenci osnovne šole pri likovnem pouku.

Zaželeli smo ji še veliko let in obilo zdravja, ter da bi se še večkrat v takem številu zbrali skupaj.

Dragi

MEDVEDEK

Bilo je junija in zunaj je bilo zelo zatóhlo in vroče. Nisem vedela, kam neki bi se vtaknila, ko sem se spomnila svojega najljubšega kotička — podstrešja. Tam sem preživela že veliko prijetnih ur ob spominih na leta, ko sem bila še čisto majhna.

Na podstrešju ni bilo tako vroče kot zunaj, le prameni sončnih žarkov se lovijo skozi strešno lino. Počasi se mi oči privadijo na mrak. »Kaj neki bom počela danes,« se vprašam in pogled se mi ustavi na rumenem medvedku, ki leži med igračami in s slepim pogledom strmi vame. Vzame ga v naročje, ga pobožam in se spomnim dni, ko mi je bil moj luka poleg mene in očeta najljubša stvar na svetu. Povsod sem ga jemala s seboj, spal je pri meni, božala sem ga in jokala z njim.

Nekega dne sem se z njim igrala na balkonu. Oče se mi je potihoma približal in me tako prestrašil, da sem izpustila medvedka, ki je padel na streho garaže. Zelo sem bila nesrečna, saj mi oče ni hotel vrniti moje ljube igrače, pa mi je iz zagate pomagala mama, ki je prinesla lestev in rešila mojega Luko. Vsa srečna sem poljubila medvedka na smrček, mama pa ga je takoj vzela: »Medvedek je umazan, morava ga umiti.« Nilili sva v lavor vode in ga umili. Nato je mama medvedka s klini za obešanje perila za ušesa pripela na vrv, da bi se posušil. Čez nekaj trenutkov sem planila v jok in med solzami razločila mami, da to medvedka boli. Zato sem luka celo dopoldne pestovala na soncu, da bi se posušila mojega luku. Vsa srečna sem poljubila, nekaj me je motilo pri razmišljanju. Bil je mamin glas. Hitro sem odložila medvedka in stekla s podstrešja. Upala sem, da mama ne bo odkrila mojega obiska, saj bi jih gotovo spet slišala, če bi mama ugotovila, da sem bila na podstrešju.

Simona BOČKO, 6. razred

MOJA PIKA NOGAVIČKA

Pred dnevi sva z očetom pospravljala na podstrešju. Marsikaj je romalo v smeti, med drugim je hotel oče vreči proč tudi majhno punčko. Zgrabila sem jo in jo stisnila k sebi: »Te pa ne dam, to mi je naredila mama,« sem tiho pripomnila in se spomnila...

Bilo je pred leti, starša sta delala v tujini, jaz pa sem živela pri babici in dedku. Vsaj enkrat na mesec sta starša prišla k meni in vsakič, ko sta odhajala, je bilo slovo težje. Da bi me potolažila, sta mi ob odhodu marsikaj obljubila. Tako sem si nekoč zaželela punčko — Piko Nogavičko. Mama se je ob moji želji zamislila in rekla: »Prav, dobiš jo, ko spet prideva.«

Starša sta kmalu res prišla na obisk. Radovedno sem brskala po njunih torbah in zaman iskala zavitek s Piko Nogavičko. Na dnu potovalne torbe sem našla le nekaj zmečkanega. Razočarana sem si ogledovala nenavadno stvar in pokazalo se je nekaj podobnega Piki Nogavički. Mama me je žalostno pogledala in tolažeče dejala: »Ne bo di huda Petra. Povsod sem iskala punčko, ki si si jo zaželela in ker je nisem mogla nikjer kupiti, sem ti jo naredila sama, kako sem pač znala.« »Saj je lepa,« sem odvrnila in res mi je postala nadvse všeč.

Od takrat je minilo veliko let in šele sedaj se zavedam, da je delala mama Piko z veliko ljubezni, le zame in je zato le moja. Punčka ni takšna, kot so ostale kupljene igračke, veliko več ljubezni je v njej in zato mi je še sedaj nadvse draga. Spet je našla svoj prostor v moji sobi.

PETRA GOLEŽ, 5. razred

KJE ME ČEVELJ ŽULI?

Pred nekaj tedni sem v Pionirski list poslala pismo z naslovom Moja prva ljubezen. Urednika prosim, da mi odgovori na vprašanje: zakaj pismo ni bilo objavljeno? Je bilo v njem preveč napak? Upam, da nisem pretirano zahtevna. Lep pozdrav.

Natali SMODIŠ, 5. razred

Naša družina stanuje v Poslovno-stanovanjski zgradbi. Spominjam se, da smo bili takrat, ko smo se selili vsi veseli, saj je bila zgradba, v kateri smo dobili stanovanje, na pogled zelo lepa in kar ponosni smo bili, da bo naš dom v tako lepi hiši. Pa se je naše navdušenje kmalu sprevrglo v jezo in razočaranje. V dvorani, ki je bilo prvotno namenjena sestankom in predavanjem, so začeli kmalu organizirati razne zabave in ples. Hrup, ki ga povzročajo ansambli in obiskovalci, je neznosen in po navadi ne morem zaspati vso noč. Okoli stavbe vpijejo pijanci, hrumijo avtomobili in vse skupaj se ponavadi umiri šele proti jutru. Stanovalci naše hiše smo se že večkrat pritožili, pa ni nič pomagalo. zato me ta problem še kar žuli!

Ksenija Hafner, 5. razred

MOJA NADLEŽNA SOSEDA

Vračam se iz šole in že me ustavi z nadležnimi vprašanji sosed. Sprašuje tisoč neumnih stvari in mi razjeda jetra!

»V kateri razred pa hodiš? Šele v osmega, pa tako velika! Ja, kam pa naprej? Zdaj bo pa spet toplo, a ne? Meni je že tako vroče, da se potim kot izmučena žival. Boš šla na morje? Kam pa? Kje pa je tvoja sestra? Ima mama službo zjutraj? Ja, zdaj imate pa kar dva dojenčka?« Taka in podobna neslana vprašanja ji vrejo z jezika. Z veliko težavo iztisnem nekaj besed iz sebe. Najraje bi jo prebodla z očmi! Opravičim se, da se mi mudi in se je komaj otresem!

Jasna VUGRINEC, 8. razred

MEDOBOČINSKA REVIIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

V torek, 10. aprila je bila v dvorani Delavskega doma VI. medobčinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov. Organizator letošnjega srečanja najboljših pevskih zborov iz Zasavja je bila letos hrastniška Zveza kulturnih organizacij.

Predstavilo se nam je devet zborov. Vsi so lepo peli, čeprav se zdaj mladi navdušujemo za drugačno zvrst glasbe. Najbolj mi je bilo všeč izvajanje otroškega pevskega zbora iz Smartnega pri Litiji, pevce smo poslušalci nagradili z dolgim aplavzom in tega so bili vidno veseli. Pohvaliti pa moram tudi pevce hrastniške in dolske osnovne šole. Naj malce pokritiziram le dekliški zbor iz Trbovelj, zdi se mi, da ta zbor ni najbolj sodil na našo revijo. Res je, da so se pevke pri izvajanju Krsta pri Savici oziroma Uvoda k tej znani Prešernovi pesmi pošteno trudile, spremljali pa so jih štirje odrasli pevci oziroma recitatorji, čeprav je bila to otroška in mladinska pevska revija! Moja pohvala velja tudi organizatorjem in vsem pevskim zborom, saj so se pošteno potrudili!

Erna KLANJŠEK, 7. razred

REVIJA GLASBENIH ŠOL SLOVENIJE V ZAGORJU

18. aprila sem se udeležila revije Glasbenih šol v Zagorju. Gojenci glasbenih šol iz vse Slovenije so pripravili zanimiv in raznolik, kvaliteten program. Udeležila sem se že mnogih revij in internih nastopov učencev glasbenih šol in rečem lahko, da tako dobro pripravljene in vodene revije še nisem videla.

Nisem ljubiteljica klasične glasbe, vendar mi je biha revija všeč in učencem glasbenih šol želim veliko uspešnih nastopov.

Dagmar KADRIJEVIČ, 7. razred

SESTAVKE SO NAPISALE ČLANICE LITERARNO NOVINARSKEGA KROŽKA OŠ NH RAJKA HRASTNIK. Mentorica Sonja JUVAN.

Sam

Nisu padale kiše lišče je več odavno opalo vani je bio jedan običan dan decembar 83, ja sam, ponovo

Želio sam tad da plačem prostrijene duše poče da vičem smijao se udarao glavom o zid zabolje me, probudih se

Zar sve zbog nje? sam vani je bio običan dan ja sam, ona sretna ona voli njega i obožava ja volim tebe Wodko

Decembar 83. Veče, veče samoće, pijani ljudi sa osmijehom na usnama sa otrovom u duši oni sretni večeras, ja sam samoća, pijanstvo, drugi ljudi sve može u jednu Wodku da stane

Halil

EPIGRAMI

BIT ĆE BOLJE...

Kako da budem dobre volje, kada mi govore bit će gore, a ne, kao do sada BIT ĆE BOLJE

NIJE SALA

Ne, ovo nije šala, uprava nam je velika, a proizvodnja veoma mala.

AFORIZMI

- Situacija je teška i ozbiljna. A MI?
- Živi se sve teže a umire sve skuplje.
- Najviše je religioznih građana u trgovinama — SVI SE KRSTE NAD CIJENAMA!
- Neki radnici su kao saobraćajni stručnjaci, vuku ih na sve strane, ali ne u autima već za nos naravno.
- Sole nam pamet, umjesto da sole puteve.
- I ove zime snjeg će očistiti proljeće.

Marinko